

Korkeakouluopiskelijan tulot ja verotus 2018

Laskelmia työtulojen vaikutuksista käytettävissä
oleviin tuloihin

Janne Kalluinen

Lukijalle

Veronmaksajain Keskusliitto (Veronmaksajat) on kotitalouksien, yritysten ja yhteisöjen riippumaton järjestö. Liitto neuvoo suomalaisia kaikissa verotukseen liittyvissä elämäntilanteissa, ajaa kohtuullista verotusta sekä puolustaa kansalaisten oikeusturvaa verotuskysymyksissä.

Veronmaksajien jäsen saa jäsenetuna muun muassa henkilökohtaista veroneuvontaa puhelimitse, Taloustaito-lehden kerran kuukaudessa ja pääsyn verkkopalvelun verotietopankkiin.

Veronmaksajissa on 234 727 jäsentä, joista henkilöjäseniä on 190 713 ja yritysjäseniä 44 014. Liiton jäsenkunnassa ovat edustettuina niin palkansaajat, eläkeläiset kuin yrittäjätkin.

Veronmaksajien toiminnan pohjana ovat jäsenmaksut. Vuonna 1947 perustettu liitto ei ota vastaan julkisia avustuksia, ja se on poliittisesti sitoutumaton.

<https://www.veronmaksajat.fi/>

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.

TIIVISTELMÄ

Selvityksessä tarkastellaan yksinasuvan korkeakouluopiskelijan sosiaali-etuksia ja verotusta vuonna 2018 Suomen eri korkeakoulukaupungeissa, kun opiskelija työskentelee opintojensa ohella. Selvityksessä mukana olevat kaupungit ovat Espoo, Helsinki, Joensuu, Jyväskylä, Kuopio, Lappeenranta, Oulu, Rovaniemi, Tampere, Turku, Vaasa sekä Vantaa. Tämän lisäksi tarkastellaan korkeakouluopiskelijoille tarjottavia opintolainaan liittyviä etuuksia.

Tarkastelun päämääränä on selvittää, kuinka opintojensa ohella työssäkäyvän korkeakouluopiskelijan käytettävissä olevat tulot muuttuvat työtulojen kasvaessa. Selvityksen laskelmat on tehty Tilastokeskuksen SISU-mikrosimulointimallilla. Laskelmissa on huomioitu työtulojen muutoksen vaikutukset opintotukikuukausiin ja sen myötä vuotuisen opintorahan määrään. Laskelmat niin ikään huomioivat työtulon ja opintorahan määrien muutosten vaikutukset yleiseen asumistukeen ja samalla korkeakouluopiskelijalle lankeaviin veroihin ja veronluonteisiin maksuihin. Asumistuen laskennassa opiskelijan tuloja on arvioitu keskiarvotulon perusteella ja oletetaan, että työtulo on jakautunut jokseenkin tasaisesti koko vuodelle. On oletettu, että laskelman opiskelijalla ei ole muita tuloja kuin edellä mainitut tulot.

Laskelmien mukaan korkeakouluopiskelijan asumistuki alkaa vähitellen pienentyä noin 10 000 euron (833 e/kk) ja sitä suuremmista vuotuisista työtuloista. Noin 12 000 euron (1 000 e/kk) vuosityötuloista opiskelijan opintorahan määrä alkaa pienentyä, minkä ohella myös verotus alkaa kiristyä vaihteittain. Kun vuotuiset työtulot ylittävät noin 14 000 euroa (1 167 e/kk), käytettävissä olevat tulot kasvavat enää hyvin hitaasti, kun etuudet pienenevät ja verotus kiristyy yhä enemmän.

Lisätulojen hankkimiseksi korkeakouluopiskelija voi hakea opintolainaa työssäkäynnin sijaan. Jos lainaa nostonut opiskelija valmistuu määräaikaisten puitteissa, hänelle voidaan myöntää opintolainahyvitys. Opintolainahyvityksen enimmäismäärä on tutkinnosta ja kokonaislainamäärästä riippuen 3 320 - 7 640 euroa. Summa lyhennetään opiskelijan lainapääomasta. Kun työnteosta saatava korvaus on matala, on opintolaina hyvä vaihtoehto työnteon lisäämiselle etenkin silloin, kun opiskelija käyttää työnteosta yli jäävän ajan opintojensa edistämiseen.

Opintolainaan kohdistuvat etuudet kannustavatkin korkeakouluopiskelijaa edistämään opintojaan. Samaan aikaan se kannustaa myös valmistumaan aikaisemmin, mikä mahdollistaa ripeämmän siirtymisen työelämään. Valmistuminen ja päättämisen opiskelun vaihtuminen työnteokseen onkin todennäköisesti taloudellisesti paras ratkaisu opiskelijalle itselleen.

SISÄLTÖ

Lukijalle.....	3
Tiivistelmä	5
Sisältö	7
1 Johdanto.....	8
1.1 Korkeakouluopiskelijat Suomessa	8
1.2 Opiskelijan keskeiset tulonlähteet	10
1.3 Opiskelijoiden työnteke.....	11
2 Opiskelijan sosiaali- ja muut tulot.....	12
2.1 Opintotuki	12
2.1.1 Opintoraha.....	14
2.1.2 Opintolaina.....	15
2.1.3 Opintolainahyvitys ja opintolainavähennys.....	16
2.2 Asumisen tuet.....	19
2.3 Työtulot.....	21
2.4 Muu tuki.....	22
3 Opiskelijan työskentely ja nettotulot.....	23
3.1 Työtulot.....	23
3.2 Opintoraha.....	23
3.3 Yleinen asumistuki	23
3.4 Opintolainahyvityksen hyöty	24
3.5 Ansiotulojen verotus	25
3.6 Työtulojen vaikutus opiskelijan nettotuloihin.....	27
3.6.1 Mikrosimulointilaskelmien tuloksia	28
4 Lopuksi.....	32
Lähteet.....	33
Kaupunkikohtaiset esimerkkilaskelmat.....	34

1 JOHDANTO

Korkeakouluopiskelijoille keskeisiä tulonlähteitä on olemassa useita. Niiden jakautuminen ja määrät ovat jokseenkin vaihtelevaa eri opiskelijoiden välillä. Opiskelijoille yleisiä etuuksia ovat opintoraha ja yleinen asumistuki. Tavallisia tulonlähteitä opiskelijoille ovat myös työtulot ja puolisolta tai vanhemmilta saatu rahallinen tuki. Näiden tulojen lisäksi opiskelijat rahoittavat opintojaan opintolainalla.

Opintorahaan oikeutettujen opiskelijoiden on jo pitkään pitänyt suunnitella ja ennakoida tarkasti muiden tulojensa määriä välttyäkseen opintotuen takaisinperinnältä. Tulojen suunnittelu ja seuranta hankaloituivat entisestään syksyllä 2017, kun korkeakouluopiskelijat siirrettiin opintotuen asumislisästä pääasiassa yleisen asumistuen piiriin. Nykyinen systeemi vaatii opiskelijalta paitsi entistä parempaa tuntemusta etuusjärjestelmistä, myös huomattavaa tarkkuutta lukujen suhteen. Tämän selvityksen tavoitteena on selkeyttää nykyistä järjestelmää opintojensa ohella työsäikäyvän korkeakouluopiskelijan näkökulmasta.

Selvityksessä taustoitetaan korkeakouluopiskelijan tavallisia toimeentulon lähteitä ja niiden verokohtelua. Selvityksen keskeisimmässä osassa, luvussa 3, tarkastellaan korkeakouluopiskelijan käytettävissä olevien tulojen muutoksia, kun työtulot kasvavat. Laskelmissa on otettu huomioon kasvavista työtuloista aiheutuvat muutokset opintorahan ja asumistuen määrään sekä verojen ja veronluonteisten maksujen vaikutus käytettävissä olevaan tuloon.

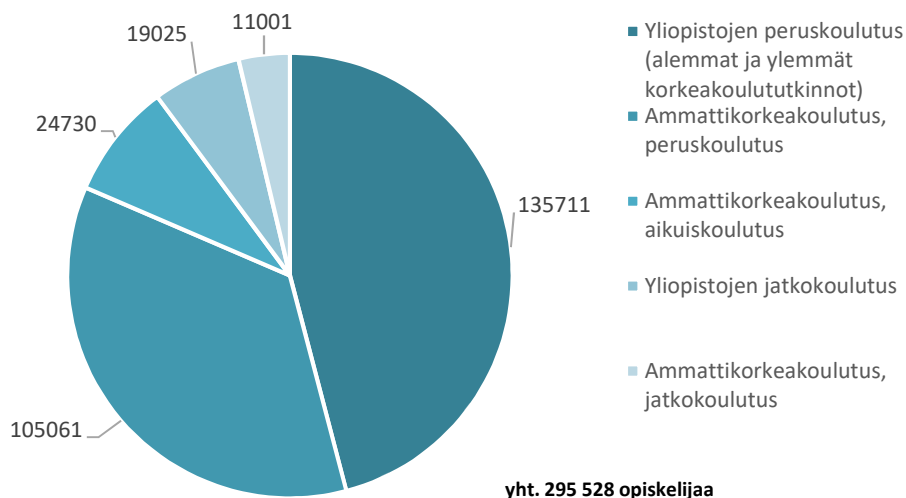
Luvun 3 laskelmien lisäksi selvityksen liitteissä on kaupunkikohtaisia laskelmia korkeakouluopiskelijoiden käytettävissä olevista tuloista eri korkeakoulukaupungeissa. Tarkasteltavat kaupungit selvityksessä ovat Espoo, Helsinki, Joensuu, Jyväskylä, Kuopio, Lappeenranta, Oulu, Rovaniemi, Tampere, Turku, Vaasa ja Vantaa.

1.1 Korkeakouluopiskelijat Suomessa

Vuonna 2016 Suomessa oli noin 296 000 ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkintoa, eli korkeakoulututkintoa suorittavaa opiskelijaa. Suurin osa heistä opiskeli yliopistossa alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa. Kuviossa 1 tarkastellaan korkeakouluopiskelijoiden jakaumaa tarkemmin.

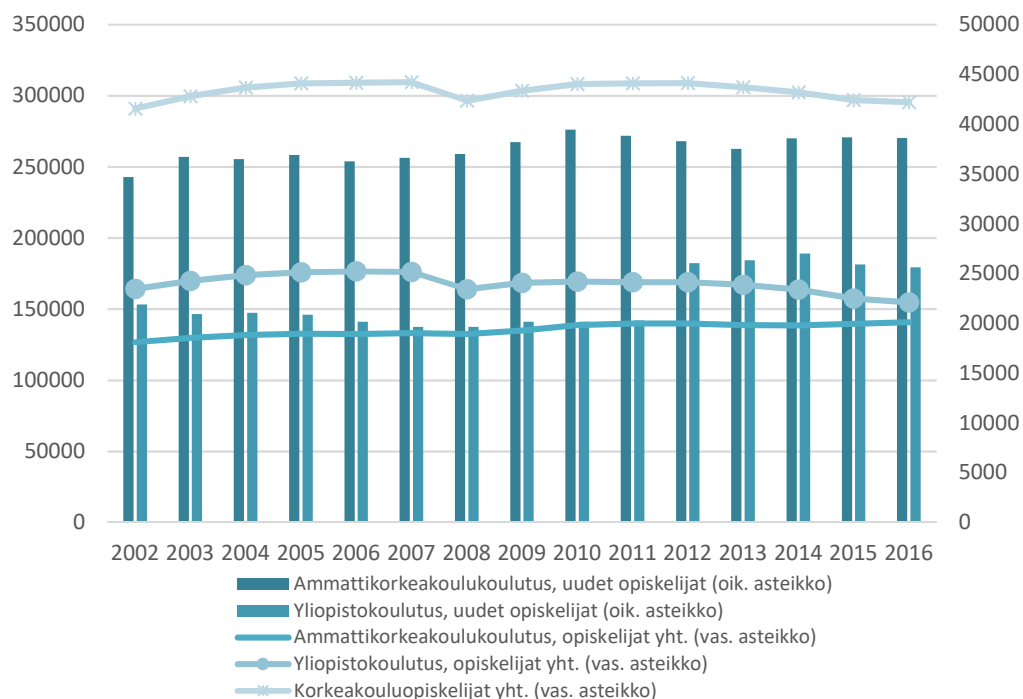
Korkeakouluopiskelijoiden lukumäärä on laskenut 2010-luvulla. Opiskelijoiden määrä oli korkeimmillaan vuonna 2007, jolloin ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa opiskeli noin 310 000 henkilöä. Seuraavana vuonna lukema pieneni peräti 13 000 henkilöllä, joka oli seurausta yliopisto-opiskelijoiden määrän merkittävästä laskusta. Vuonna 2008 yliopistoissa suoritettiin 38 200 tutkintoa, joka oli 71 prosenttia enemmän kuin vuonna 2007; tutkintojen suorittamisen määrän radikaalia kasvua selittää yliopistojen tutkintouudistus (Suomen virallinen tilasto 2009).

Kuvio 1: Korkeakouluopiskelijoiden jakauma Suomessa vuonna 2016. Lähde: Tilastokeskus

Vuoteen 2012 mennessä korkeakouluopiskelijoiden määrä nousi lähes vuoden 2007 lukemiin, mutta tämän jälkeen opiskelijoiden määrän trendi on ollut laskeva: neljässä vuodessa määrä on vähentynyt 13 000 opiskelijalla. Uusia opiskelijoita on aloittanut siitä huolimatta vuosien 2010-2016 välillä keskimäärin vuodessa noin 63 000, siinä missä 2002-2009 opinnot aloitti vastaavasti 57 000 opiskelijaa. Kuviossa 2 tarkastellaan opiskelijamäärien kehitystä.

Kuvio 2: Korkeakouluopiskelijat yhteensä ja aloittaneet korkeakouluopiskelijat vuosittain 2002-2016. Lähde: Tilastokeskus (2018)

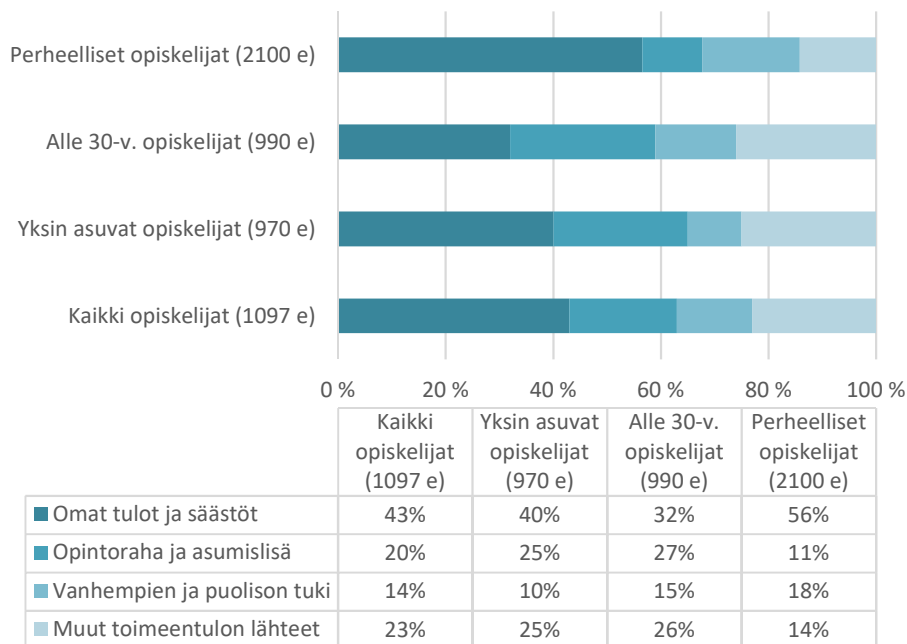

1.2 Opiskelijan keskeiset tulonlähteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö, eli OKM (2017) on EUROSTUDENT VI -kyselytutkimuksessaan selvittänyt korkeakouluopiskelijoiden toimeentulon- ja tulonlähteitä. Opiskelijoita pyydettiin arvioimaan kuukausittain käytettävissä olevia keskimääräisiä tulojaan lukuvuoden aikana. Toimeentulon lähteet ryhmiteltiin *omiin tuloihin ja säästöihin, opintorahaan ja asumislisään¹, vanhempien ja puolison tukeen sekä muihin toimeentulon lähteisiin*. Viimeksi mainittuun luokkaan kuuluu muun muassa opintolaina, yleinen asumistuki, toimeentulotuki ja lapsilisät.

Yksin asuvan korkeakouluopiskelijan kokonaistulon mediaani kuukaudessa oli tutkimuksen mukaan noin 970 euroa. Vastaavasti alle 30-vuotiaiden päätoimisten opiskelijoiden mediaani asettui 990 euroon, siinä missä kaikkien opiskelijoiden mediaani oli hieman suurempi, 1 097 euroa. Perheellisten opiskelijoiden tulojen mediaani oli noin 2 100 euroa, josta 56 % koostui omista tuloista ja säästöistä – euromääräisesti lähes 1 200 euroa.

Kuvio 3: Kyselytutkimus korkeakouluopiskelijoiden toimeentulon lähteiden jakautumisesta lukukauden aikana (suluissa luokan mediaanitulo). Lähde: OKM (2017)

Opintoraha, opintotuen asumislisä ja opintolaina (sisältyy muihin toimeentulon lähteisiin) kattoivat tutkimushetkellä opiskelijoiden tulonlähteistä alle puolet kaikki opiskelijat huomioon ottaen. Tätä täydensi hieman vanhempien ja puolison

¹ OKM:n tutkimus tehtiin keväällä 2016, jolloin opiskelijat saivat pääasiassa opintotuen asumislisää yleisen asumistuen sijaan.

tuki, mutta suurin osa toimeentulosta muodostui omista säästöistä sekä muista omista tuloista, kuten työtuloista.

1.3 Opiskelijoiden työnteke

OKM:n (2017) kyselytutkimuksen mukaan noin kaksi kolmannesta työtä tekevästä korkeakouluopiskelijasta kokee, ettei heillä olisi varaa opiskella ilman ansiotyössä käymistä. Joka toinen opiskelija kokee, että ansiotyö liittyy hyvin tai melko läheisesti oman koulutusohjelman sisältöön, ja kolme neljästä opiskelijasta ilmoitti tekevänsä ansiotyötä saadakseen työkokemusta. Opiskeluaikaisen työnteon on katsottu haittaavan opiskelua ja johtavan valmistumisaikojen pidentymiseen. Opintotukeen liittyvillä muutoksilla on viime vuosina tavoiteltu kokopäiväisen opiskelun mahdollisuuksien tukemista ja turvaamista sekä pyritty kannustamaan ripeään valmistumiseen hallituksen esityksissä HE 116/2013 ja HE 229/2016.

OKM:n kyselytutkimuksessa mediaaniopiskelija käytti aikaa opiskeluun 33 tuntia viikossa. Ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelijoiden välillä opiskeluun käytetyssä viikkotuntimäärässä ei ole merkittävää eroa. Opiskelumuodoissa sen sijaan on eroa: ammattikorkeakouluissa opiskelijat käyttävät viikostaan keskimäärin 20 tuntia opiskelun seuraamiseen ja 12 tuntia itseopiskeluun, kun vastaavasti yliopisto-opiskelijat seuraavat opetusta 12 tuntia ja itseopiskelevat 19 tuntia.

Ansiotyötä tekemättömän henkilön opiskeluun käytetyn ajan mediaani oli 36 tuntia viikossa, siinä missä se työssäkäyvällä oli 29 tuntia. Työssäkäyvän opiskelijan tuntimäärään vaikuttaa olennaisesti työssäkäynnin päätoimisuus: alle 20 tuntia viikostaan ansiotyön tekoon käyttävillä opiskelutuntien mediaani oli 33 tuntia. Kun työnteon määrä on yli 20 viikkotyötuntia, opiskeluun käytettyjen tuntien mediaani on tällöin 20 tuntia.

Opiskelijoista joka toinen teki ilmoituksena mukaan töitä opintojensa lomassa. Töitä tekemättömistä 90 % opiskeli vähintään 20 tuntia viikossa ja 67 % vähintään 30 tuntia viikossa. Joka viides vastanneista teki 1-10 työtuntia viikossa. He opiskelivat viikossa käytännössä miltei saman verran kuin työtä tekemättömätkin: 86 % vähintään 20 tuntia ja kaksi kolmannesta vähintään 30 tuntia viikossa.

Kun työnteon määrä nousee kymmenestä viikkotyötunnista suuremmaksi, tehtyjen opiskelutuntien määrä vähenee huomattavammin. 11-20 viikkotyötuntia tekevästä enää joka toinen opiskelee yli 30 tuntia viikossa ja 79 % yli 20 tuntia. Yli 30 viikkotyötuntia tekevillä enää noin 20 % opiskelee yli 30 tuntia viikossa; yli 20 tuntia vain 41 %.

2 OPISKELIJAN SOSIAALIETUUKSET JA MUUT TULOT

Opintotuen tarkoitus on turvata opiskelijan toimeentuloa opiskeluaikana. Opintotukilain mukaan yleisinä opintotuen saamisen edellytyksiä ovat oppilaitokseen hyväksyminen, opintojen päätoiminen harjoittaminen ja opinnoissa edistyminen sekä taloudellisen tuen tarve. Opintotuki muodostuu opintorahasta, opintolainan valtiontakauksesta ja pienelle osalle opiskelijoista myönnettävästä opintotuen asumislisästä. Elokuusta 2017 alkaen suurin osa korkeakouluopiskelijoista siirtyi opintotuen asumislisästä yleisen asumistuen piiriin. Opintoraha ja asumislisä ovat valtion kuukausittain maksamia avustuksia, joista opintoraha on veronalaista ansiotuloa. Korkeakouluopiskelijan opintotuen ehdot poikkeavat toisen asteen opiskelijan vastaaviin. Selvityksessä tarkastellaan opiskelijan tuloja korkeakouluopiskelijan tapauksessa.

Opiskelijan tavallisia tulonlähteitä siis ovat paitsi eri tuet, myös työtulot. Tämän lisäksi osalla opiskelijoista vanhempien tai puolison tarjoama taloudellinen tuki turvaa toimeentuloa. Pääomatuloja ei tässä luvussa ole otettu tarkempaan tarkasteluun.

2.1 Opintotuki

Opintotukimenot vuonna 2017 olivat Kelan mukaan noin 632 miljoonaa euroa. Opintotukimenoista valtaosa koostuu opintorahan osuudesta, joka oli noin 461 miljoonaa euroa samana vuonna. Taulukossa 1 eritellään opintotukimenoja tarkemmin. Keskimääräinen opintoraha joulukuussa 2017 oli yliopisto-opiskelijoille 242 euroa kuukaudessa ja ammattikorkeakouluopiskelijalle 238 euroa kuukaudessa. Opintotukimenoiksi on tilastoitu myös asumislisät, opintolainan korkoavustus, pankeille maksetut takausvastuut, ateriatuki ja opintolainahyvitys. (Kela 2018.)

Taulukko 1: Opintotukimenot vuonna 2017. Lähde: Kela (2018)

<i>Menolaji</i>	<i>Milj. euroa</i>
Opintotukimenot*	631,6
Opintoraha	461,0
Asumislisä	145,6
Korkoavustus	0,1
Pankeille maksetut takausvastuut	13,0
Ateriatuki	30,7
Opintolainahyvitys	3,0

**yhteissumma ei pidä sisällään takaisinperittyjä takausvastuusaatavia ja takaisinperittyyn opintotukeen lisättyä 15 prosentin korotusta*

Opintotukea sai 280 271 opiskelijaa lukuvuonna 2016/2017. Yliopisto-opiskelijoista opintotukea sai 79 500 opiskelijaa (51 % yliopisto-opiskelijoista) ja ammattikorkeakouluopiskelijoista vastaavasti 82 500 (59 % ammattikorkeakouluopiskelijoista). Muita merkittäviä saajaryhmiä ovat ammatillisissa oppilaitoksissa sekä lukiossa opiskelevat. (Kela 2017a)

Opintotuki on muuttunut melko monelta osin viime vuosina. Eräitä korkeakouluopiskelijalle merkittävimpiä muutoksia on esitetty hallituksen esityksissä HE 116/2013 ja HE 229/2016. Kummassakin esityksessä mainitaan, että muutosten tavoitteina on tukea ja turvata mahdollisuuksia kokopäiväiseen opiskeluun ja kannustamaan ripeään valmistumiseen. Eräitä keskeisimpiä muutoksia aiemmin mainitussa esityksessä olivat muun muassa opintorahan korotus ja opintotuen sitominen kansaneläkeindeksiin, opintolainan valtiontakauksen korotus 400 euroon, opintolainavähennyksen korvaaminen opintolainahyvityksellä ja opintotuen enimmäistukiajan lyhentäminen 64 kuukauteen. Vastaavasti jälkimmäisessä esityksessä korkeakouluopiskelijan opintorahan määrää leikattiin 250,28 euroon kuukaudessa, opintotuen indeksisidonnaisuus poistettiin, opintolainan valtiontakauksen määrää korotettiin 650 euroon, opintotukikuukausien määrää rajoitettiin 54 kuukauteen, opintotuen vuositulorajoja päätettiin tarkistettavan kahden vuoden välein ja opiskelijat siirrettiin merkittävimmiltä osin opintotuen asumislisän piiristä yleisen asumistuen piiriin.

Opiskelijan omat tulot vaikuttavat vuotuisiin opintotukikuukausien määrään. Vuositulojen laskennassa huomioidaan tuloverolain mukaiset ansio- ja pääomatulot, kuten muun muassa: palkkatulot, veronalaiset sosiaalietuudet (pois lukien opintoraha ja opintorahan huoltajakorotus), osinkotuotot, luovutusvoitot esim. osakkeista, vuokratulot, perhe-eläke, lomarahat ja luontoisedut, freelancer-tulot ja reserviläispalkka. Vuosituloihin ei lasketa esim. yleistä asumistukea, opintorahan asumislisää tai perintöjä. Osakkeiden myynnistä koituvat luovutusvoitot lasketaan vuosituloon, mutta luovutustappiot eivät pienennä vuositulojen määrää. Tukikuukaudeksi lasketaan kuukausi, jolta opiskelija on saanut opintorahaa, opintotuen asumislisää tai molempia. Toisaalta esimerkiksi kuukausi, jolta opiskelija on nostonut pelkkää opintolainaa, katsotaan tuettomaksi kuukaudeksi. Vuositulorajat eivät päde opiskelijan aloittamis- tai valmistumisvuonna. Taulukossa 1 on lueteltu opintotuen vuositulorajat vuosille 2018 ja 2019. Tukikuukautta kohden opiskelijalla voi olla muita tuloja 667 euron edestä ja tuetonta kuukautta kohden 1 990 euron edestä. Jos kuitenkin tulot ylittävät vuositulorajan alle 222 eurolla kuukaudessa, opintotukea ei tarvitse tällöin palauttaa. Opintotuen vuositulorajat vuosina 2018-2019 on esitetty taulukossa 2.

Tulorajojen yhtenä tarkoituksena on ollut kohdistaa opintotuki paremmin sitä tarvitseville. Opintotuen tulorajoihin liittyy myös kannustimet: tulorajoilla pyritään ohjaamaan opiskelijan ajankäyttöä työskentelystä opiskeluun. On todettu, että vuositulorajat ovat vaikuttavat opiskelijoiden valintoihin. Tämä on voitu päätellä siitä, että opiskelijoiden vuositulojen jakaumassa on huomattavia kasautumia juuri vuositulorajojen mukaisten kynnyksien kohdalla. Mikäli opintotuen vuositulorajat

poistettaisiin, sillä olisi merkittäviä vaikutuksia opintotukimenoihin ja se kohdistaisi opintotukea opiskelijoille, jotka saavat keskimäärin suurempia palkkatuloja. (OKM 2016.)

Taulukko 2: Opintotuen vuositulorajat vuonna 2018 ja 2019.

Tukikuukausien määrä kalenterivuodessa	Vuosituloraja (e/kalenterivuosi)
1	22 557
2	21 234
3	19 911
4	18 588
5	17 265
6	15 942
7	14 619
8	13 296
9	11 973
10	10 650
11	9 327
12	8 004

Opintotuen edellytyksenä on opintojen edistyminen. Korkeakouluopiskelijan tulee suorittaa tukikuukautta kohden vähintään viisi opintopistettä ja jokaisen lukuvuoden aikana vähintään 20 opintopistettä. Mikäli opiskelija ei ole suorittanut vähintään viittä opintopistettä tukikuukautta kohden edeltävänä lukuvuonna, häneltä ei peritä takaisin opintotukeaan, mikäli hän on suorittanut opiskeluaikanaan keskimäärin yli viisi opintopistettä tukikuukautta kohti *ja* 20 opintopistettä edellisessä lukuvuotena tai enemmän.

2.1.1 Opintoraha

Opintorahan enimmäismäärä useimmille korkeakouluopiskelijoille 250,28 euroa opintotukikuukautta kohden. Määrä on suurempi alaikäisten lapsien huoltajille ja vastaavasti pienempi alaikäisille sekä vanhempansa luona asuville korkeakouluopiskelijoille. Viimeksi mainituille opiskelijoille opintorahan määrään vaikuttavat myös vanhempien tulot.

Opintoraha on veronalainen etuus ja se verotetaan ansiotulona. Muita ansiotulojen muotoja ovat esimerkiksi palkka- ja eläketulot. Opintorahasta tehdään automaattisesti 10 %:n suuruinen ennakonpidätys, jos sen suuruus on yli 170 euroa kuukaudessa. Mikäli opiskelijalla ei ole opintorahan lisäksi muuta verotettavaa tuloa, on ennakonpidätyksen suuruus liiallinen. Tällöin opiskelija voi toimittaa Kelaan uuden verokortin, mikä pienentää ennakonpidätysprosenttia ja vastaavasti opintora-

haa saa maksuhetkellä käyttöön suuremman osan. Mikäli ennakonpidätystä on peritty liikaa, se kuitenkin palautetaan myöhemmin veronpalautuksena. Opintorahaa ei huomioida opintotuen vuositulorajojen laskennassa.

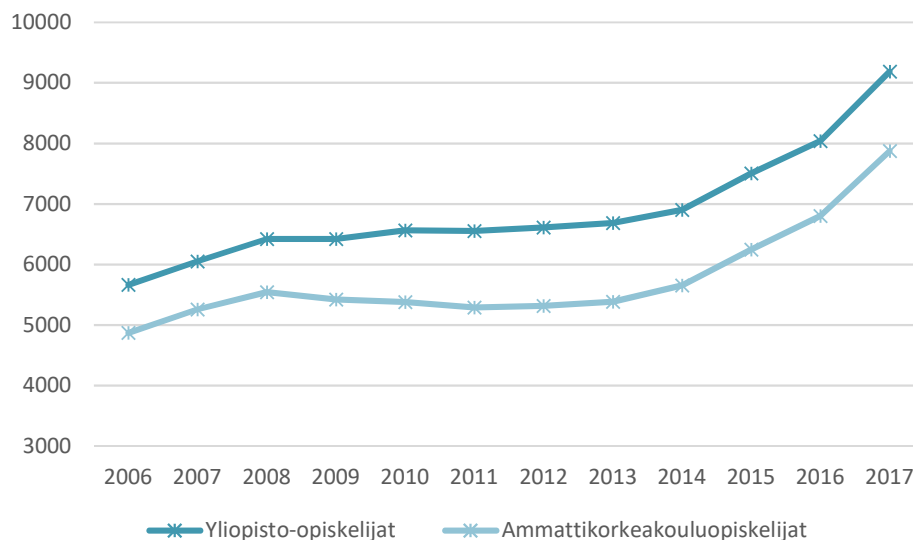
Opintorahan saajaa koskee verotuksessa opintorahavähennys. Opintorahavähennys tehdään *puhtaasta ansiotulosta* kunnallisverotuksessa. Vähennyksen enimmäismäärä on 2 600 euroa, mutta enintään saadun opintorahan määrä. Vähennys poistuu, kun opiskelijan puhtaat ansiotulot ylittävät 7 800 euroa.

2.1.2 Opintolaina

Opintolainan valtiontakaus on osa opintotukea. Opintolainaan kuuluu valtiontakauksen ohella etuja, joita lainoissa ei tavallisesti ole.

Vuonna 2017 opintovelallisen ammattikorkeakouluopiskelijan keskimääräinen lainamäärä oli 7 874 euroa ja yliopisto-opiskelijalle hieman enemmän: 9 185 euroa. Määrät ovat kasvaneet nopeasti viime vuosina, vuodesta 2014 em. keskimääräiset lainamäärät ovat nousseet yli 2 200 euroa. Määrän kasvua voi selittää opintotuen muuttuminen viime vuosien aikana lainapainotteisemmaksi, korkeakouluopiskelijan opintorahan määrän pienentyminen vuonna 2017 ja toisaalta opintolainan valtiontakauksen nosto 650 euroon kuukautta kohden. Määrän kasvua voi osaltaan selittää myös opintolainahyvityksen käyttöönotto sekä matala korkotaso.

Kuvio 4: Opintovelallisen keskimääräinen opintolaina

Opintorahaa saavalle opiskelijalle myönnetään opintolainan valtiontakaus ilman erillistä hakemusta. Pankeille maksettiin 13,0 miljoonaa euroa takausvastuina vuonna 2017, kun opintolainakanta saman vuoden lopulla oli 2 753 miljoonaa euroa. Maksettujen takausvastuiden määrä nousi 0,5 prosenttia edeltävään vuoteen.

nähdessä, kun opintolainakanta kasvoi jopa 19,4 prosenttia vuodentakaisesta. (Kela 2018.)

Mikäli opintovelallisella on pienet tulot ja häneltä laskutetaan opintolainan korkoa, hän voi saada opintolainan korkoavustusta. Kun opiskelija saa opintotukea, pankki pääomittaa opintolainan korot kyseisenä aikana, eli korot lisätään lainan pääomaan. Kun opiskelijan opintotuki lakkaa, korkojen pääomittaminen jatkuu vielä yhden lukukauden, minkä jälkeen korko laskutetaan velalliselta. Korkoavustuksen tapauksessa Kela maksaa opintolainan korot, eikä niitä tarvitse myöhemmin korvata. Korkoavustusmenot olivat vuonna 2017 noin 0,1 miljoonaa euroa.

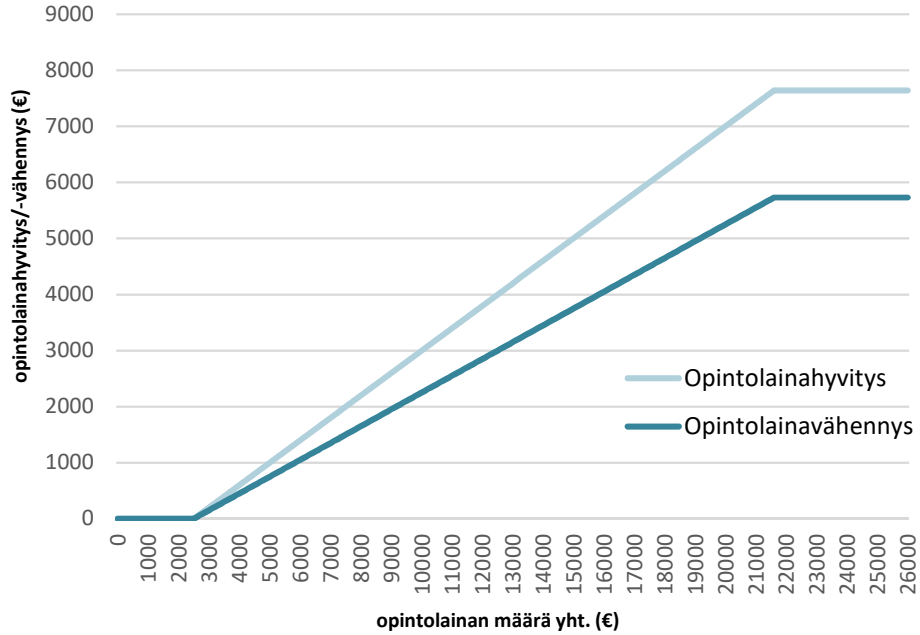
Mikäli opintolainaa ottanut korkeakouluopiskelija valmistuu määräajassa, hän voi olla oikeutettu opintojensa alkamishetkestä riippuen joko *opintolainahyvitykseen* tai *opintolainavähennykseen*. Lainaetuusjärjestelmää uudistettiin niille opiskelijoille, joiden opinnot alkoivat 1.8.2014 tai sen jälkeen. Uudistuksella tavoiteltiin korkeakouluopintojen nopeuttamista ja lyhyempiä valmistumisaikoja. Opintolainahyvityksen on todettu olevan selkeämpi, tehokkaammin tutkinnon suorittamiseen kannustava ja lainan takaisinmaksua turvaava etuus (HE 116/2013). Opintolainavähennyksen ja opintolainahyvityksen ehtojen keskeisimpiä eroja ovat tutkinnon suorittamisen määräaika ja edun määrä lainasummasta. Opintolainahyvitys on yhtäältä valmistumisen määräaikojen suhteen opintolainavähennystä tiukempi, mutta toisaalta edun määrän osalta anteliaampi.

2.1.3 Opintolainahyvitys ja opintolainavähennys

Korkeakoulututkintonsa määräajassa suorittaneelle opintovelalliselle voidaan myöntää *opintolainahyvitys*. Opintolainahyvityksen tapauksessa Kela lyhentää velallisen opintolainapääomaa tutkinnon suorittamisen jälkeen summalla, joka riippuu opintolainan yhteismäärästä. Käytännössä Kela siis maksaa osan opintolainan ottajan lainapääomasta.

Opintolainahyvitys koskee korkeakouluopiskelijoita, jotka ovat aloittaneet korkeakouluopintonsa 1.8.2014 tai sen jälkeen ja se myönnetään, mikäli opiskelija valmistuu määräaikojen puitteissa. Sen määrä on 40 % opintolainan 2 500 euroa ylittävästä osuudesta. Opintolainahyvitystä saa esimerkiksi 12 500 euron opintolainasta täten 4 000 euroa: $(12\,500\text{ e} - 2\,500\text{ e}) \cdot 40\% = 4\,000\text{ e}$. Lainapääomaan lisättyjä lainankorkoja ei huomioida opintolainahyvityksessä lainan kokonaismäärää laskettaessa.

Kuvio 5. Opintolainahyvityksen ja opintolainavähennyksen hyöty opintolainan suuruuden mukaan

Opiskelija on oikeutettu opintolainahyvitykseen, mikäli tämä on nostanut opintolainaa opintojensa aikana ja suorittanut tutkintonsa määräajan puitteissa. Määräajan pituus on 3,5-7 lukuvuotta tutkinnosta ja sen laajuudesta riippuen. Laajuudesta riippuu myös opintolainahyvityksen enimmäismäärä. Määräaika esimerkiksi 300 opintopisteen laajuisen alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon suorittamiseen yliopistossa on kuusi lukuvuotta, siinä missä 240 opintopisteen ammattikorkeakoulututkinnon suorittamisen määräaika on 4,5 lukuvuotta. Luvut on esitetty kootusti taulukossa 3.

Taulukko 3: Opintolainahyvityksen enimmäismäärät eri tutkinnoille.

Tutkinto	Huomioitava lainan enimmäismäärä (euroa)	Opintolainahyvityksen enimmäismäärä (euroa)	Määräaika (luku- vuotta)
AMK-tutkinto* (180 op)	10800	3320	3,5
AMK-tutkinto* (210 op)	12800	4120	4
AMK-tutkinto* (240 op)	14400	4760	4,5
AMK-tutkinto* (270 op)	16400	5560	5
Alempi+ylempi korkea- koulututkinto** (300op)	18000	6200	6
Alempi+ylempi korkea- koulututkinto** (330op)	20000	7000	6,5
Alempi+ylempi korkea- koulututkinto** (360op)	21600	7640	7

*tai alempi korkeakoulututkinto

**tai pelkkä ylempi korkeakoulututkinto

Opintolainahyvitysmenot 2017 olivat 3,0 miljoonaa euroa, joka on 51-kertainen määrä vuoteen 2016 verrattuna. Moninkertaistuminen johtuu siitä, että harva 1.8.2014 jälkeen aloittanut ja täten opintolainavähennyksen piirissä oleva on ehtinyt valmistua ennen vuotta 2017. Vuonna 2017 opintolainahyvitystä sai 1 180 henkilöä ollen keskimäärin 2 576 euroa. (Kela 2018.)

Korkeakouluopintonsa ennen 1.8.2014 aloittaneet eivät saa opintolainahyvitystä, vaan he voivat saada *opintolainavähennystä*. Opintolainavähennys on verovähennys. Opintolainavähennys on kuitenkin peruseriaatteiltaan samankaltainen kuin opintolainahyvitys, mutta ne myös poikkeavat toisistaan tietyiltä osin.

Opintolainavähennyksen määrä on 30 % opintolainan 2 500 euroa ylittävästä määrästä. Opintolainavähennyksen määrä 12 500 euron opintolainasta on täten 3 000 euroa: $(12\,500\text{ e} - 2\,500\text{ e}) \cdot 30\% = 3\,000\text{ e}$. Lainapääomaan lisättyjä lainankorkoja ei huomioida opintolainavähennyksessä lainan määrää laskettaessa. Opintolainavähennyksestä koituvaa verohyödyn määrää voi tarkastella kuviosta 5.

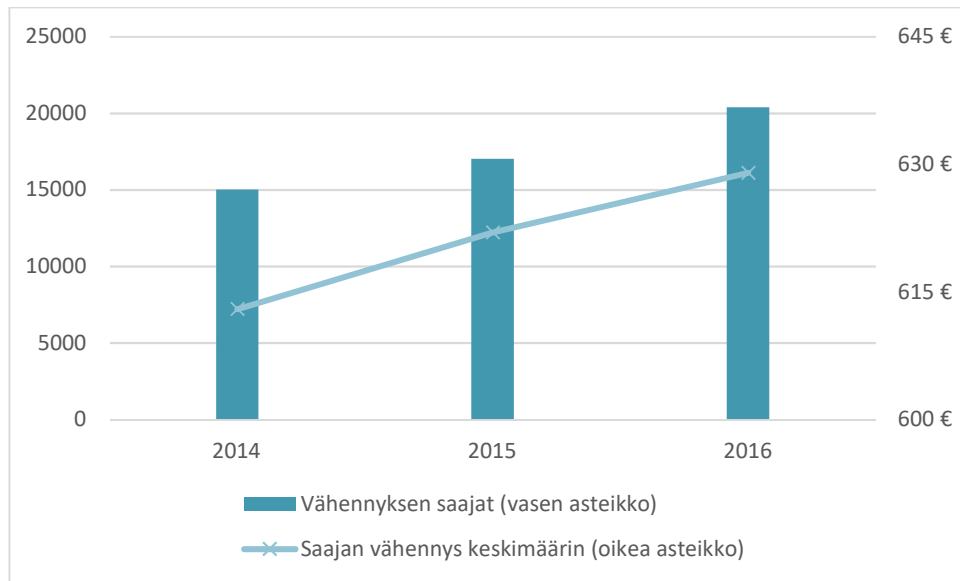
Opintolainavähennyksen voi saada opintolainaa nostanut opiskelija, joka on suorittanut määrääjassa alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon, ammattikorkeakoulututkinnon tai ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon. Opintolainavähennyksen määrääjat ovat opintolainahyvitykseen verraten yhden lukuvuoden verran pidemmät (kts. taulukko 3). Määräaika esimerkiksi 300 opintopisteen laajuisen alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon suorittamiseen yliopistossa on seitsemän lukuvuotta, siinä missä 240 opintopisteen ammattikorkeakoulututkinnon suorittamisen määräaika on viisi lukuvuotta.

Valmistunut opiskelija saa opintolainavähennyksen hyödyn verotuksessaan. Vähennysoikeuden saa opintolainaa lyhennettäessä. Toisin sanoen vähennykseen oikeutettu opiskelija maksaa opintolainansa korkoineen pankille, mutta saa vähennyksestä koituvan hyödyn verotuksessaan maksaessaan opintolainansa takaisin.

Opintolainavähennyksestä huolimatta opintolainaa nostaneiden määrä on kohtalaisen pieni. Vuonna 2013 tutkinnon suorittaneista noin 60 % ei ollut nostanut opintolainaa (OKM 2016). Opiskelijoiden keskimääräiset opintolainat ovat kuitenkin olleet viime vuonna kasvussa (kts. kuvio 4). Yksi syy lainamäärien kasvuun voi olla opintolainavähennyksen korvautuminen opintolainahyvityksellä, sillä yli 2 500 euron opintolainalle opintolainahyvitys on suurempi kuin opintolainavähennys (kts. kuvio 5). Taustalla on todennäköisesti olemassa muitakin syitä, kuten esimerkiksi, opintolainan valtiontakauksen korotukset, viime vuosien matala korkotaso sekä opintorahan pienentyminen.

Opintolainavähennystä sai vuonna 2016 noin 20 400 henkilöä verohallinnon tilaston mukaan (pl. Ahvenanmaa). Opintolainavähennyksen saajien lukumäärä tulee ennen pitkää laskemaan, sillä 1.8.2014 jälkeen opiskelunsa aloittaneet ovat oikeutettuja opintolainavähennyksen sijaan opintolainahyvitykseen. Opintolainavähennyksen yhteismäärä vuonna 2016 oli noin 12,8 miljoonaa euroa.

Kuvio 6: Opintolainavähennyksen saajat ja keskimääräinen vähennys. Lähde: (Verohallinto 2018).

2.2 Asumisen tuet

Elokuusta 2017 lähtien opiskelijat ovat kuuluneet pääasiallisesti yleisen asumistuen piiriin. Aikaisemmin opiskelijat olivat pääasiassa oikeutettuja opintotuen asumislisään. Yleisen asumistuen määrä on 80 % hyväksyttävien asumismenojen ja perusomavastuun² erotuksesta, mutta kaikkein pienituloisimmilla ei ole perusomavastuuta. Hyväksyttävät asumismenot eivät voi kuitenkaan olla suuremmat kuin enimmäisasumismenojen määrä. Enimmäisasumismenojen määrään vaikuttaa ruokakunnan koko ja asunnon sijaintikunta. Sijaintikunnat on luokiteltu neljään eri kuntaryhmään. I kuntaryhmään kuuluu yksinomaan Helsinki, II kuntaryhmään Espoo, Kauniainen ja Vantaa, III kuntaryhmään 30 kuntaa³ ja IV kuntaryhmään loput kunnat. Yleinen asumistuki on verotonta tuloa, eikä sitä oteta huomioon opintotuen vuositulorajojen laskennassa. Vuodesta 2019 alkaen asumistuen enimmäisasumismenoja tarkistetaan kuluttajahintaindeksin muutosten mukaisesti. Vuoteen 2017 asti asumistuen enimmäisasumismenot oli sidottu vuokraaindeksiin, mutta vuodesta 2019 lähtien indeksi on vaihdettu kuluttajahintaindeksiin. Vuonna 2018 enimmäisasumismenot pidettiin vuoden 2017 tasolla. Taulukossa 4 on esitetty vuoden 2018 enimmäisasumismenot.

² Perusomavastuu lasketaan vuonna 2018 seuraavalla kaavalla: $0,42 \cdot [T - (597 + 99 \cdot A + 221 \cdot L)]$, jossa T = ruokakunnan yhteenlasketut tulot; A = ruokakunnan aikuisten lukumäärä; L = lasten lukumäärä

³ Hyvinkää, Hämeenlinna, Joensuu, Jyväskylä, Järvenpää, Kajaani, Kerava, Kirkkonummi, Kouvola, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Lohja, Mikkeli, Nokia, Nurmijärvi, Oulu, Pori, Porvoo, Raisio, Riihimäki, Rovaniemi, Seinäjoki, Sipoo, Siuntio, Tampere, Turku, Tuusula, Vaasa ja Vihti

Yleistä asumistukea maksetaan pienituloisille ruokakunnille asumismenojen helpottamiseksi. Asumistuen hakemisessa opiskelukuukausilla tai opintotuen enimmäisajoilla ei ole merkitystä. Ruokakunta voi koostua yhdestä tai useammasta henkilöstä. Asumistuen määrään vaikuttavat ruokakunnassa olevan henkilön tai henkilöiden tulot. Ruokakunnan tuloina huomioidaan ansiotulot (*mukaan lukien opintoraha*), pääomatulot ja monet sosiaaliuudet. Tavallisia tällaisia tuloja ovat esimerkiksi palkkatulot, lomarahat, osinkotulot, talletuskorot⁴ ja työttömyysetuudet.

Ruokakunnan tulojen laskennassa ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden tulot arvioidaan joko *jatkuvana tulona* tai *keskiarvotulona*. Mikäli asumistukea hakevan ruokakunnan tulot ovat samat asumistuen myöntämis- tai tarkastushetkestä eteenpäin kolmena kuukautena, ruokakunnan tulot katsotaan jatkuvaksi tuloksi. Mikäli tulot vaihtelevat, eli tulot eivät pysy samoina vastaavasti kolmea kuukautta, arvioidaan kuukausittainen keskiarvotulo.

Mikäli asumistukea saavan ruokakunnan tulot nousevat vähintään 400 eurolla kuukaudessa tai laskevat vähintään 200 eurolla kuukaudessa edelliseen tukipäätökseen verrattuna, tulee tällöin asumistukipäätös tarkistaa.⁵ Mikäli tulot muuttuvat, muutostarkastus tehdään sitä kuukautta *seuraavan* kuukauden alusta, jonka 1. päivästä tulojen muutos on voimassa.⁶

Asumistuen ansiotulovähennys (huom. ei tule sekoittaa *kunnallisverotuksen ansiotulovähennykseen*) tarkoittaa sitä, että ruokakunnan kuuluvalla tehdään palkkatulosta, elinkeinotoiminnan tulosta tai maatalouden tulosta 300 euron kuukausittainen vähennys. Mikäli em. tulot kuukauden aikana ovat puolestaan alle 300 euroa, ansiotulovähennyksenä vähennetään kokonaan tämän tulon määrä.

Taulukko 4. Asumistuen enimmäisasumismenot 2018.

Ruokakunnan koko (hlö:ä)	I kuntaryhmä (e/kk)	II kuntaryhmä (e/kk)	III kuntaryhmä (e/kk)	IV kuntaryhmä (e/kk)
1	508	492	390	344
2	735	706	570	501
3	937	890	723	641
4	1095	1038	856	764
+ lisähenkilöä kohden, (e/kk)	137	130	117	112

⁴ Ruokakunnan kunkin jäsenen korko- ja osinkotulot otetaan tulona huomioon, jos ne ovat suuremmat kuin 10 e/kk.

⁵ Asumistuen saajan suositellaan ilmoittamaan Kelalle pienemmistäkin tulojen muutoksista, mikäli tulojen muutokset ovat em. arvoja pienemmätkin.

⁶ Esimerkiksi, mikäli tulot muuttuvat 1. toukokuuta alkavan työsuhteen vuoksi, tarkastus tehdään 1.6.-31.8. väliselle ajalle; mikäli työsuhte alkaa 2. toukokuuta, tarkastus tehdään 1.7.-30.9. väliselle ajalle.

I kuntaryhmässä (Helsinki) yhden hengen ruokakunnan asumistuen enimmäismäärä on 406,40 euroa ($508 \text{ e} \cdot 80 \%$) kuukaudessa vuonna 2018. II kuntaryhmässä asumistuen enimmäismäärä on vastaavasti 393,60 euroa, III kuntaryhmässä 312,00 euroa ja IV kuntaryhmässä 275,20 euroa.

Hallituksen esityksessä HE 229/2016 todetaan, että korkeakouluopiskelijoiden siirtäminen pääasiassa yleisen asumistuen piiriin lisää yhdenvertaisuutta asumisen tukemisessa ja parantaa yksin asuvien pienituloisten ja korkeita asumismenoja maksavien opiskelijoiden asumistuen tasoa. Kelan mukaan uudistus suurensi noin 110 000 opiskelijan asumisen tukea keskimäärin noin 700 eurolla per vuosi. Vastaavasti 42 000 opiskelijalla tuki loppui kokonaan ja 20 000 opiskelijan tuki väheni. 23 000 opiskelijalla tuen määrä pysyi jokseenkin ennallaan. (Kela 2017b.)

Opiskelijat siirtyivät pääasiassa yleisen asumistuen piiriin 1.8.2017. Tätä ennen suuri osa korkeakouluopiskelijoista saattoi saada opintotuen asumislisää. Nykyään opintotuen asumislisää voivat saada ulkomailla opiskelevat opiskelijat, tiettyjen opistojen opiskelijat sekä Ahvenanmaalla asuvat ja siellä opiskelevat opiskelijat. Toisin kuin asumistukea, opintotuen asumislisää ei voi saada kesä-elokuulta, ellei opiskelijalle ole myönnetty opintotukea näille kuukausille erikseen. Opintotuen asumislisä on verotonta tuloa eikä sitä oteta huomioon opintotuen vuositulorajoja tarkastellessa.

2.3 Työtulot

Opiskelijoiden työssäkäynti lukuvuoden aikana on varsin tavallista. OKM:n (2017) kyselytutkimukseen vastanneista opiskelijoista puolet ilmoitti tehneensä ansiotyötunteja. Opiskelijoista 68 % kokee, ettei heillä olisi varaa opiskella ilman ansiotyössä käyntiä. Neljännes opiskelijoista käy töissä auttaakseen taloudellisesti läheisiään. Samaan aikaan korkeakouluopiskelijoista 45 % halusi käyttää opiskeluun enemmän aikaa, erityisesti työssäkäyvät opiskelijat. Hieman yli puolet opiskelijoista koki ansiotyönsä liittyvän hyvin tai melko läheisesti oman koulutusohjelmansa sisältöön.

Työtulot ovat opiskelijalle tavallisesti veronalaista ansiotuloa. Useimmissa tapauksissa⁷ työtulosta tulee maksaa ansiotuloille kohdistuvia veroja ja veronluonteisia maksuja (kuten työttömyysvakuutusmaksua ja työeläkevakuutusmaksua) samaan tapaan kuin muut palkansaajat opiskelijastatuksesta riippumatta. Erotuksena muihin palkansaajiin, opintorahaa saaneille henkilöille voidaan myöntää verotuksessa opintorahavähennys.

Työtuloista aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut täten pienentävät opiskelijan käteen jääviä tuloja. Mitä suuremmat ovat opiskelijan työtulot, sitä pienempi

⁷ TyEL- ja työttömyysvakuutusmaksujen osalta poikkeuksia voivat olla esimerkiksi kirjoitus-, opinnäytetyö- tai kokouspalkkiot

tulee olemaan tämän asumistuki. Suuret työtulot voivat myös johtaa opintotuen takaisinperintään, minkä seurauksena työnteon lisäyksestä aiheutuva lisäansio voi olla pieni tai jopa negatiivinen. Tämä johtuu siitä, että opintotuki ja asumistuki katsotaan lähtökohtaisesti toimeentulon turvaamiseksi ja asumismenojen helpottamiseksi saataviksi tuiksi, joiden tarpeen katsotaan vähenevän muiden tulojen kasvaessa.

2.4 Muu tuki

OKM:n (2017) kyselytutkimuksesta ilmenee, että opiskelijan vanhemman tai puolison tarjoama taloudellinen tuki opiskelua varten on tavallista: kaikki opiskelijat huomioiden puolison tai vanhempien maksaman tuen määrä on mediaaniltaan noin 200 euroa kuukautta kohden. Perheellisillä opiskelijoilla tuki on tavallisesti muihin opiskelijoihin nähden korkeampi. Opiskelijoiden tulojen muodostumista on esitetty tarkemmin kuviossa 3 luvussa 1.2.

Opiskelija voi joutua esimerkiksi vanhemmiltaan saamastaan tuesta maksamaan lahjaveroa. Vuoden 2018 verolakien mukaan, mikäli samalta henkilöltä kolmen vuoden aikana saaman lahjan tai lahjojen käypä arvo on 5 000 euroa tai enemmän, tulee lahjansaajan maksaa lahjaveroa. Veron määrä riippuu paitsi lahjan verotusarvosta, myös lahjansaajan ja -antajan sukulaissuhteesta.

Lahjaksi ei katsota kuuluvan tilanteita, jos esimerkiksi vanhempi tai puoliso maksaa opiskelijan elantomenoja, jotka koskevat kasvatusta, koulutusta tai elatusta. Edellytys on, että lahjansaajalle ei jää mahdollisuutta käyttää lahjaa muuhun tarkoitukseen. Käytännössä edellytys toteutuu, kun lahjanantaja maksaa menoa koskevan laskun suoraan kolmannelle osapuolelle. Näin ollen edellytys ei toteudu, mikäli lahjanantaja maksaa laskun summan lahjansaajan tilille, josta se maksetaan edelleen kolmannelle osapuolelle.

Opiskelijalla voi olla mahdollisuus saada perustoimeentulotukea, jos esimerkiksi opiskelijan opintotukikuukaudet on käytetty loppuun, opintotuki on lakkautettu tai opintotukea ei ole myönnetty. Opiskelijalle perustoimeentulotuen edellytyksenä on, että tämä hakee opintolainaa. Toimeentulotuki on verotonta tuloa.

3 OPISKELIJAN TYÖSKENTELY JA NETTOTULOT

Kuten edellisessä luvussa todettua, opiskelijoiden tulot koostuvat tavallisesti useasta eri tuesta ja työtulosta, jotka vaikuttavat toinen toisiinsa. Tämän lisäksi verotus vähentää nettotulosta osan. Tästä syystä opiskelijan omien vuotuisten käteen jäävien tulojen arviointi on monivaiheista ja työlästä. Tässä luvussa tarkastellaan, kuinka korkeakouluopiskelijan käytettävissä olevat tulot muuttuvat työtulojen muuttuessa. Tuloina on huomioitu työtulot, opintoraha ja asumistuki. Opintolainaa ei tässä tarkastelussa katsota olevan osa opiskelijan tuloa, mutta opintolainahyvityksestä koitua hyöty on otettu muun oheen erilliseen tarkasteluun. Lisäksi huomioon on otettu myös opiskelijan verotus.

3.1 Työtulot

Opiskelijan opiskeluaikaiselle työnteolle ei ole käytännössä rajoituksia. Kasvavat työtulot kuitenkin vaikuttavat sekä opintorahan ja asumistuen määrään.

Työtulojen määrästä riippuen opiskelija maksaa veroa progressiivisesti. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että veronalaisten tulojen kasvaessa tuloista maksetaan veroa suhteellisesti suurempi osa.

3.2 Opintoraha

Opintotukeen oikeutettu korkeakouluopiskelija voi saada opintorahaa 250,28 euroa kuukaudessa. Opintotukea myönnetään tavallisesti yhdeksälle kuukaudelle, jotka ovat syys-toukokuu.

Opintoraha on veronalaista ansiotuloa. Opintotuen vuositulorajojen myötä opintotukikuukausien ja täten opintorahan vuotuinen määrä pienenee opiskelijan muiden tulojen ylittäessä vuositulorajan. Toisin sanoen työtulojen kasvaessa opintorahan määrä vähenee.

Opintoraha otetaan huomioon asumistuen ja opintotuen vuositulorajojen laskennassa.

3.3 Yleinen asumistuki

Korkeakouluopiskelija voi olla oikeutettu yleiseen asumistukeen asumismenojensa kattamiseksi. Merkittäviä asumistuen määrään vaikuttavia tekijöitä ovat opiskelijan asuinkunnan kuntaryhmä, ruokakunnan henkilömäärä ja asumismenot sekä ruokakunnan tulot. Työtulojen kasvaessa myönnettävän asumistuen määrä pienenee.

Asumistuki on saajalleen verotonta tuloa. Sitä ei myöskään oteta huomioon opintotuen vuositulorajojen laskennassa.

3.4 Opintolainahyvityksen hyöty

Opintolainan valtiontakaus on osa opintotukea. Opintolaina itsessään ei ole suoraanaisesti rahamääräinen etuus vaan velkaa, joka pitää maksaa takaisin. Opintolainahyvityksen vuoksi määräajassa valmistuneen korkeakouluopiskelijan ei kuitenkaan käytännössä tarvitse maksaa velkaansa kokonaisuudessaan takaisin. Opintolaina ja opintolainahyvitys eivät vaikuta verotukseen eivätkä opintorahan tai asumistuen määrään.⁸

Taulukosta 5 ilmenee, kuinka suuren hyödyn määräajassa valmistunut opiskelija voi lukuvuotta kohden saada opintolainahyvityksestä, mikäli tämä on nostanut opintolainahyvityksen enimmäismäärän oikeuttavan opintolainamäärän. Mikäli opiskelija valmistuu määräaika nopeammin, hyödyn määrä lukuvuotta kohden kasvaa. Tutkinnosta riippuen opiskelija voi kuitata opintolainastaan noin 950-1 100 euroa lukuvuotta kohden. Laskelmassa ei kuitenkaan ole huomioitu muita kustannuksia, kuten opintolainan korko-, nosto- tai takaisinmaksukuluja, jotka vaikuttaisivat hyötyyn vähentävästi.

Taulukko 5. Opintolainahyvityksen enimmäismäärä lukuvuotta kohden eri korkeakoulututkinnoilla.

Tutkinto	Määräaika (lukuvuotta)	Opintolainahyvityksen enimmäismäärä* (euroa/lukuvuosi)
AMK-tutkinto* (180 op)	3,5	949
AMK-tutkinto* (210 op)	4	1030
AMK-tutkinto* (240 op)	4,5	1058
AMK-tutkinto* (270 op)	5	1112
Alempi+ylempi korkeakoulu-tutkinto** (300op)	6	1033
Alempi+ylempi korkeakoulu-tutkinto** (330op)	6,5	1077
Alempi+ylempi korkeakoulu-tutkinto** (360op)	7	1091

*hyvityksen enimmäismäärä jaettuna määräajan lukuvuosilla

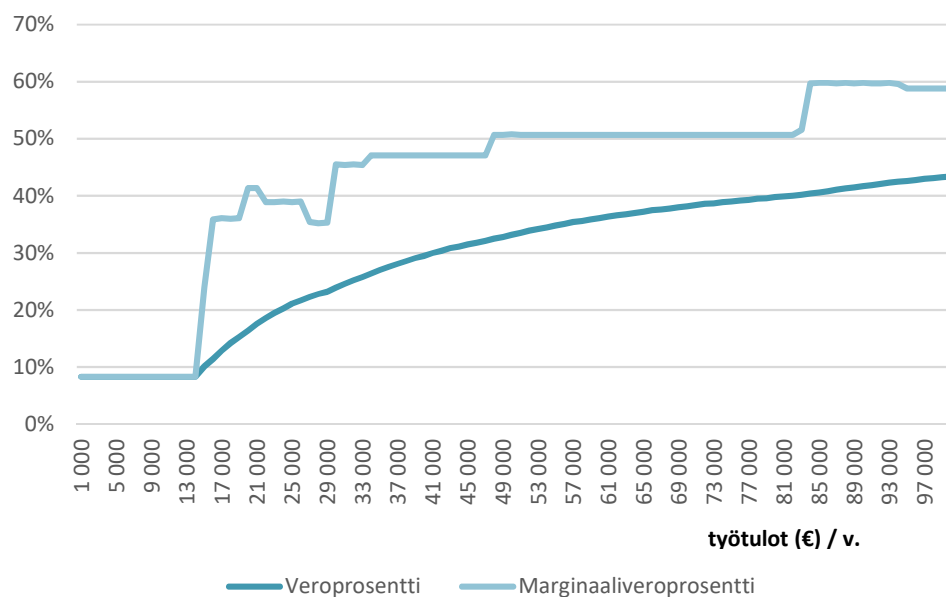
⁸ Opiskelijalta kuitenkin edellytetään opintolainan hakemista ennen kuin tämä voi saada toimeentulotukea.

3.5 Ansiotulojen verotus

Sekä opintoraha että palkkatulot verotetaan yhdessä ansiotulona vuositulojen. Yleinen asumistuki on saajalleen verotonta tuloa.

Opiskelijalle hänen puolestaan, niin sanottuja viran puolesta tehtäviä vähennyksiä, on useita. Näitä ovat muun muassa tulonhankkimisvähennys, kunnallisverotuksen ansiotulovähennys, kunnallisverotuksen perusvähennys ja työtulovähennys. Lisäksi opiskelijan ansiotulosta vähennetään hänen bruttopalkastaan perityt palkansaajan TyEL-maksu (6,35 % palkasta alle 53-vuotiaalle) sekä työttömyysvakuutusmaksu (1,90 % palkasta), joita maksetaan jo pienistäkin palkkatuloista. Vähennyksen saa myös sairausvakuutuksen päivärahamaksusta. Opiskelijalle ominainen viran puolesta tehtävä vähennys on opintorahavähennys, jonka voi saada verovuoden aikana opintorahaa saanut henkilö.⁹ Eri vähennysten vuoksi pelkästään alle 14 020 euron palkkatuloista ei tavallisesti tarvitse maksaa veroa lainkaan, vaan ainoastaan TyEL- ja työttömyysvakuutusmaksua. Kuviossa 7 esitetään palkansaajan vero- ja marginaaliveroprosentit¹⁰ vuonna 2018, kun ansiotulo koostuu pelkästään palkkatulosta. Työtulojen verotus 14 020 euroa ylittävistä vuotuisista työtuloista onkin huomattavasti kireämpää kuin sen alittavalta osuudelta.

Kuvio 7. Palkansaajan veroprosentit ja marginaaliveroaste vuonna 2018 alle 53-vuotiaalle palkansaajalle vuonna 2018.¹¹

⁹ Lisäksi ennen 1.8.2014 opintonsa aloittanut valmistunut opiskelija voi olla oikeutettu myös opintolainavähennykseen (kts. luku 2.1.3).

¹⁰ Marginaaliveroprosentti edustaa suhdelukua, joka vastaa palkan lisäyksestä veroihin menevää osuutta tietyllä tulotallalla.

¹¹ Keskimääräiset kunnallis- (19,86 %) ja kirkollisveroprosentit (1,39 %), vain viranpuolesta tehtävät vähennykset, alle 53-vuotias palkansaaja. Palkansaajan tulot pelkkää palkkaa, opintorahan määrä 0,00 euroa.

Palkkatuloista tavallisesti perittävät TyEL- ja työttömyysvakuutusmaksut ovat prosenttimääräisiä maksuja bruttopalkasta. Sairausvakuutuksen *sairaanhoitomaksu* on palkansaajalle vuonna 2018 0,00 %, mutta verotettavasta eläke- ja etuustulosta 1,53 %¹². Palkka- ja työtulosta ja sairausvakuutuksen *päivärahamaksun* suuruus on 1,53 % vuonna 2018. Sairasvakuutuksen päivärahamaksua ei tarvitse kuitenkaan maksaa, mikäli vuotuinen palkka- ja työtulon yhteismäärä on alle 14 020 euroa. Mikäli palkka- ja työtulon yhteismäärä vuonna 2018 on 14 021 euroa, tulee hänen maksaa sairausvakuutuksen päivärahamaksua 214,52 euroa. Mikäli tulot ovat vastaavasti alle 14 020 euroa, päivärahamaksun määrä on 0,00 euroa. Koska päivärahamaksu on vähennyskelpoinen, se kuitenkin pienentää muiden verojen määrää.

Vuoden 2016 verotietojen mukaan yli 80 % opintorahaa saaneesta noin 310 000 henkilöstä sai veronalaista ansiotuloa alle 15 000 euroa. Noin joka viides opintorahaa saanut sai ansiotuloa 10 000 – 15 000 euroa. Ottaen huomioon opintotuen vuositulorajat on odotettavaakin, ettei merkittävällä osalla opiskelijoista ansiotulot ole tätä korkeammat.

Kun ansiotulonsaajan tuloista on tehty laskennalliset vähennykset, on selvillä henkilön *puhdas ansiotulo*, *verotettava ansiotulo kunnallisverotuksessa*, sekä *verotettava ansiotulo valtionverotuksessa*, joiden perusteella määräytyvät kunnallisvero, kirkollisvero, valtionvero sekä Yle-vero¹³ ennen veroista tehtäviä vähennyksiä, joita ovat esimerkiksi työtulovähennys ja opintolainavähennys. Selvityksessä vertailta- vien korkeakoulukaupunkien kunnalliset veroprosentit on lueteltu taulukossa 6.¹⁴

Taulukko 6. Kunnallis- ja kirkollisveroprosentit valituissa korkeakoulukaupungeissa 2018, suluissa yleisen asumistuen kuntaryhmä.

Kaupunki	Kunnallisvero-%	Kirkollisvero-%
Helsinki (I)	18,00	1,00
Espoo (II)	18,00	1,00
Vantaa (II)	19,00	1,00
Joensuu (III)	20,50	1,45
Jyväskylä (III)	20,00	1,45
Kuopio (III)	20,50	1,50
Lappeenranta (III)	21,00	1,35
Oulu (III)	20,00	1,30
Rovaniemi (III)	21,00	1,30
Tampere (III)	19,75	1,25
Turku (III)	19,50	1,25
Vaasa (III)	20,00	1,40

¹² Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksua maksetaan kunnallisverotuksessa verotettavan tulon ja sairausvakuutuksen päivärahamaksun perusteena olevan tulon erotuksesta. Tilanne, jossa opintorahan saaja maksaisi sairaanhoitomaksua, on mahdollinen, jos hän on saanut verovuoden aikana esimerkiksi eläketuloa tai työttömyysetuutta.

¹³ Yle-vero on 2,5 % henkilön yhteenlasketuista puhtaista ansio- ja pääomatulojen määrän 14 000 euroa ylittävästä osasta, mutta enintään 163 euroa.

¹⁴ Verojen ja veronluonteisten maksujen määräytymisestä ansiotulonsaajalle on tarjolla kattavasti lisätietoa osoitteessa veronmaksajat.fi

3.6 Työtulojen vaikutus opiskelijan nettotuloihin

Edellä esiteltiin kiteytetysti korkeakouluopiskelijoiden tyypillisimpiä tulomuotoja ja niiden vaikutusta toisiinsa sekä verotusta. Tässä alaluvussa havainnollistetaan asumistukea ja opintorahaa saavan, opintojensa ohella työssäkäyvän korkeakouluopiskelijan käteen jääviä tuloja vuonna 2018 eri työtulojen määrien suhteessa. Vuotuinen työtulo sisältää kaiken palkkatulon, mukaan lukien lomarahat, lomakorvaukset, luontoisedut ym. bruttotulon. Laskelmat on tehty Suomen eri korkeakoulukaupungeille, sillä yleisen asumistuen määrä vaihtelee kuntaryhmien perusteella (kts. luku 2.2). Lisäksi myös kunnallis- ja kirkollisveroprosentit vaihtelevat eri kaupunkeissa. Laskentaoletuksena on, että opiskelijan (alle 53-vuotias) tuloja ovat opintoraha, asumistuki sekä työtulot. Muita tuloja ei ole. Laskelmat sisältävät verot ja veronluonteiset maksut (*alle 53-vuotiaan* TyEL-maksu) mukaan lukien kuntien kunnallis- ja kirkollisveroprosenttien vaihtelut. Laskelmat on tehty Tilastokeskuksen SISU-mikrosimulointimallilla.

Laskelmissa opiskelijan opintorahan vuotuinen määrä on opintotuen vuositulorajojen mukainen. Opintorahan suuruus on 250,28 euroa ja se on myönnetty lähtökohtaisesti yhdeksälle kuukaudelle. Opintorahan määrä pienenee sitä mukaa, kun vuositulot ylittävät opintotuen vuositulorajoja. Vuositulorajoissa ei ole otettu huomioon 222 euron ”puskuria” (kts. luku 2.1).

Asumistuen määrä on arvioitu keskiarvotulolaskentatapaa käyttäen siten, että opiskelijan työtulot ovat vähintään 300 euroa joka kuukausi, kun vuosityötulot ylittävät 3 600 euroa. Laskelmassa opiskelija muodostaa yhden hengen ruokakunnan, jonka vuokran määrä on vähintään kuntaryhmälle määrätty enimmäisasumismeno (Helsinki 508 e/kk; Espoo ja Vantaa 492 e/kk; muut 390 e/kk). Mikäli vuokran määrä olisi suurempi kuin enimmäisasumismeno, asumistuen määrä pysyy samana. Asumistuen määrä perustuu ennakkoon tehtyyn arvioon keskiarvotuloon opiskelijan opintorahan määrästä ja työtuloista tammi-joulukuussa 2018. Näin ollen laskelmassa oletetaan, että arvio vastaa opiskelijan todellisia tuloja vuonna 2018 ja työtulo kertyy tasaisesti pitkin vuotta. Oletuksesta huolimatta opiskelijan tulot käytännössä saattavat vaihdella vuoden aikana ennalta arvaamattomistakin syistä, minkä vuoksi asumistukea voidaan joutua tarkistamaan vuoden aikana. Tämän vuoksi myös lopullinen asumistuen määrä voi poiketa laskelmien määristä jonkin verran suuntaan tai toiseen.

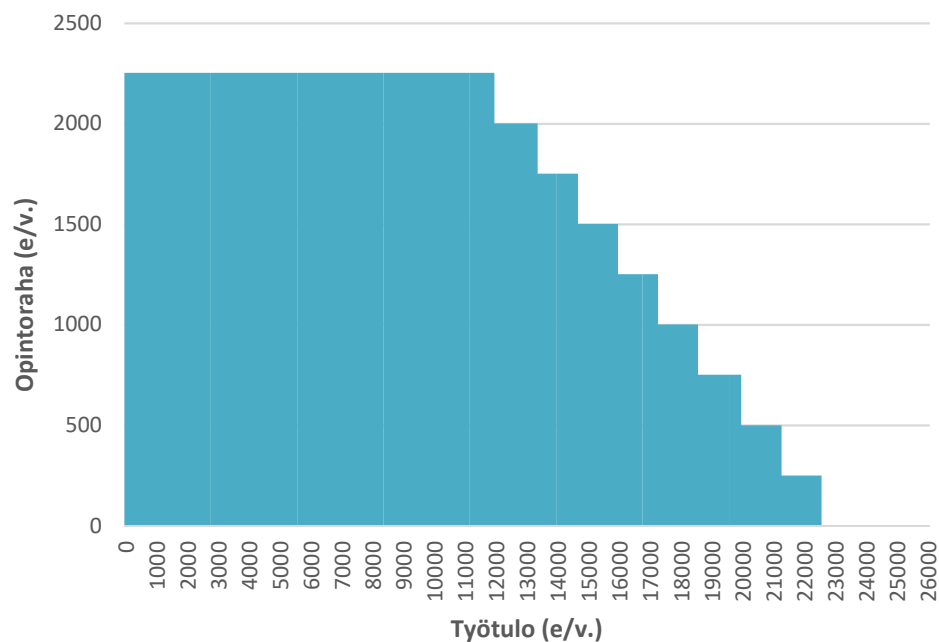
Erilliseen vertailuun seuraavassa alaluvussa on otettu tarkasteluun Helsinki, Espoo ja Jyväskylä. Helsinki kuuluu yleisen asumistuen I kuntaryhmään, Espoo vastaa vasti II kuntaryhmään ja Jyväskylä III kuntaryhmään. Yleinen asumistuki muodostaa opiskelijan tuloihin eri kuntaryhmissä jonkin verran eroa. Kunnallis- ja kirkollisverot aiheuttavat eroa myös hieman. Kunnalliset veroprosentit ovat keskimäärin korkeampia III kuntaryhmässä kuin pääkaupunkiseudulla. Selvitykseen mukaan otetuissa kaupungeissa alhaisimmat veroprosentit ovat Helsingissä ja Espoossa, III kuntaryhmän sisällä kaupunkien välisissä kunta- ja kirkollisveroprosenteissa on

hieman hajontaa. III kuntaryhmästä tarkasteluun on valittu Jyväskylä, jonka kunnallis- ja kirkollisveroprosentit yhteenlaskettuna ovat selvitykseen valituista kaupungeista kuntaryhmän sisäinen mediaani. Muiden korkeakoulukaupunkien tilastoja on listattu kattavasti selvityksen liitteisiin.

3.6.1 Mikrosimulointilaskelmien tuloksia

Opintorahan määrä riippuu opiskelijan omista tuloista, mutta opiskelijan asuin-kunnalla ei ole merkitystä opintorahan määräytymiseen. Kuviossa 8 on havainnol-listettu opintorahan määrä vuodessa eri työtulon määrillä. Kuviosta ilmenee, kuinka opintorahan määrä alkaa pienentyä noin 12 000 euron työtulojen jälkeen. Kun vuosituloraja ylittyy, opiskelija menettää tällöin yhden kuukauden opintorahan, jonka määrä on 250,28 euroa. Kun opiskelijan tulot ovat 22 600 euroa tai enemmän, vuositulot ylittävät opintotuen vuositulorajojen ylimmän portaan.

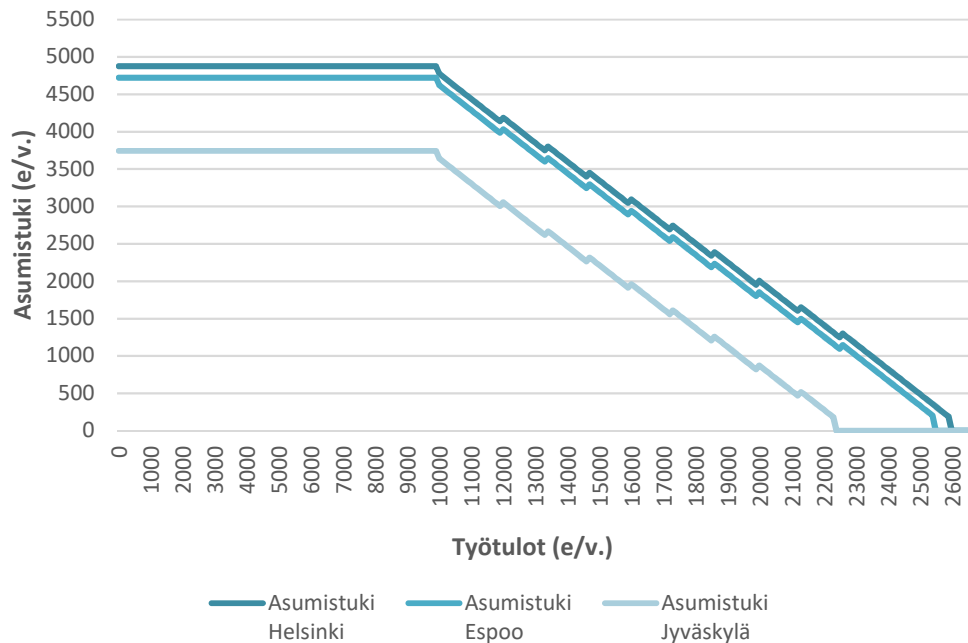
Kuvio 8. Työtulojen vaikutus opintorahan määrään korkeakouluopiskelijalle vuonna 2018 (kts. myös taulukko 2, luku 2.1).

Opintorahan määrä otetaan huomioon yleisen asumistuen laskennassa. Kuviossa 9 tarkastellaan opintorahaa saavan korkeakouluopiskelijan asumistuen määrää vertailukaupungeissa työtulojen muuttuessa. Kuvion vaaka-akselilla on opiskelijan vuotuiset työtulot, mutta asumistuen määrä on laskettu siten, että opiskelija saa samaan aikaan kuvion 8 mukaisesti työtulojensa lisäksi myös opintorahaa. Työtulojen kasvaessa asumistuen määrä pienenee. Asumistuen määrä kasvaa tietyillä työtulon tasoilla hieman, mikä on seurausta opintorahan vähenemisestä. Tällöin kuitenkin opintotuen vuositulorajojen ylittyessä vuotuisten työtulojen ja opintorahan yhteismäärä vähenee. Jyväskylässä asumistuki lakkaa noin 22 400 euron vuosityötuloilla, Espoossa 25 500 eurossa ja Helsingissä 26 000 eurossa. Asumistuki alkaa

pienentyä kaikissa kaupungeissa, kun työtulojen määrä yltää noin 10 000 euroon vuodessa. Tässä tilanteessa korkeakouluopiskelija saa opintorahaa yhdeksältä kuukaudelta.

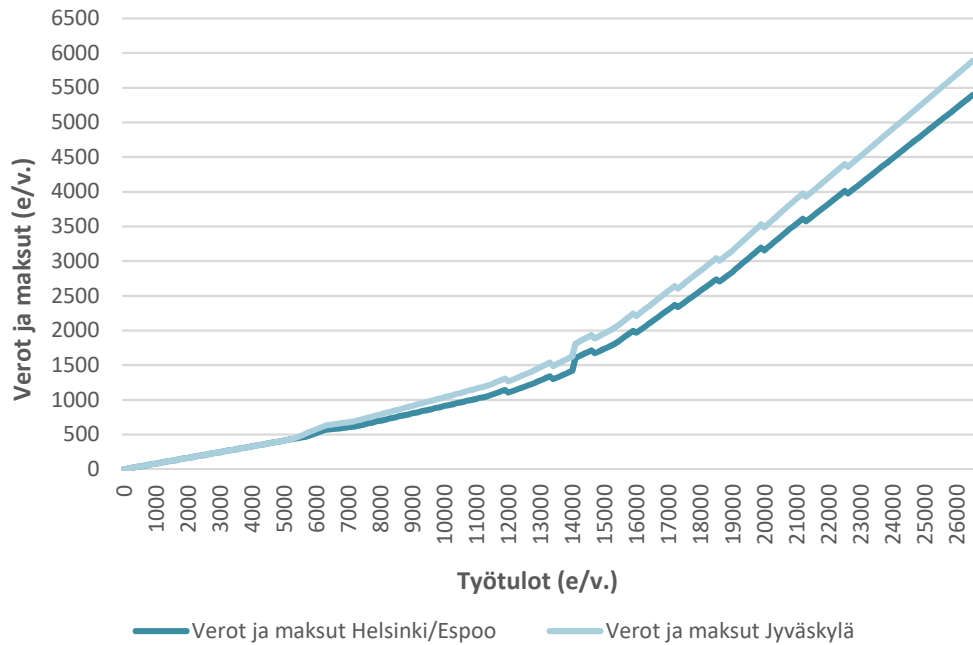
Kuvio 9. Työtulojen vaikutus asumistuen määrään opintorahaa saavalle korkeakouluopiskelijalle eri kaupungeissa vuonna 2018.

Edellä mainitut tulot muodostavat opiskelijan käytettävissä olevat tulot ennen veroja. Verotus kuitenkin pienentää opiskelijalle tästä tulosta nettona käteen jäävää osuutta, sillä työtulot ja opintoraha ovat veronalaista tuloa. Kuvio 10 havainnollistaa verojen määrää työtulojen kasvaessa. Koska Helsingissä ja Espoossa on käytössä täsmälleen samat kunnallis- ja kirkollisveroprosentit, näissä kaupungeissa maksetaan saman verran veroja. Korkeakouluopiskelija saa työtulojen määrästä riippuen kuviosta 8 ilmenevän määrän verran opintorahaa vuotta kohden.

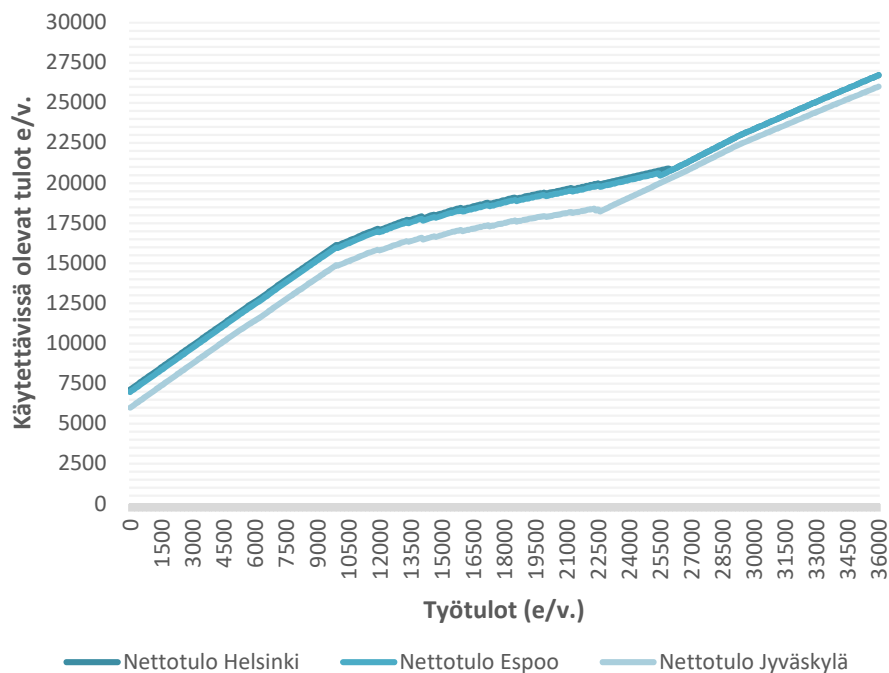
Jyväskylässä aina noin 5 200 euron työtuloihin asti korkeakouluopiskelija maksaa tuloistaan vain TyEL- ja työttömyysvakuutusmaksua, Espoossa ja Helsingissä vastaava raja on noin 5 800 euroa. Verojen määrä kasvaa melko maltillisesti noin 12 000 euron vuosituloihin asti, minkä jälkeen verotus alkaa kiristyä yhä jyrkemmin. Kun opiskelijan työtulot nousevat yli 14 020 euron, tämä alkaa maksaa verois- saan sairausvakuutuksen päivärahamaksua, mikä lisää verojen ja veronluonteisten maksuja äkisti (kts. luku 3.5). Päivärahamaksua tulee maksettavaksi 14 020 euron kohdalla noin 214 euron verran. Se kuitenkin pienentää opiskelijan muita veroja, jolloin nettomääräisesti tulee verojen ja maksujen määrä kasvaa noin 160 eurolla. Jyväskyläläinen opiskelija maksaa tuloistaan pääkaupunkiseudulla asuviin opiskelijoihin nähden enemmän veroja korkeampien kunnallis- ja kirkollisveroprosenttien vuoksi.

Kuvio 10. Työtulojen vaikutus verojen ja veronluonteisten maksujen määrään opintorahaa saavalle korkeakouluopiskelijalle eri kaupungeissa vuonna 2018.

Kuviossa 11 tarkastellaan opiskelijan käytettävissä olevia tuloja eri vuotuisilla työtuloilla, kun opintoraha, asumistuki ja verotus ovat kaikki otettu huomioon.

Kuvio 11. Työtulojen vaikutus korkeakouluopiskelijan käytettävissä olevaan tuloon vuonna 2018 esimerkikaupungeissa.

Kuten kuvioista 8-10 voidaan todeta, opiskelijan opintoraha alkaa pienentyä asteittain noin 12 000 euron vuotuisista työtuloista ja yleinen asumistuki melko tasaisesti 10 000 euron työtuloista, kun opiskelija saa samaan aikaan opintorahaa. Noin 12 000 euron työtuloista lähtien opiskelijan verotus alkaa myös kiristyä vaiheittain. Kun opiskelijan keskimääräiset kuukausitulot ovat yli 1 100 euron luokkaa, työtulon lisästä aiheutuva opintorahan sekä asumistuen menetys ja toisaalta verojen nousu pienentää työtulosta saatavaa hyötyä merkittävästi. Kuviota 11 tulee käytännössä tulkita siten, että mitä loivempi kuvaaja on, sitä pienempi on työtulosta saatava rahallinen hyöty. Selvityksen liitteissä on esitetty kyseisiä lukuja tarkempien lukujen ja kuvioiden muodossa.

Esimerkiksi 14 000 euron vuotuisiin työtuloihin 10 000 euron lisäys kasvattaa tukia saavan opiskelijan käytettävissä olevia tuloja kaupungista riippuen noin 2 413 – 2 502 euroa. 12 000 euron tuloihin vastaava lisäys kasvattaa opiskelijan nettotuloja 2 537 – 2 752 euroa. Kun opiskelijan työtulot ovat esimerkkikaupungeissa 26 000 euroa tai enemmän, hän ei ole oikeutettu opintorahaan eikä asumistukeen. Tällöin 10 000 euron työtulon lisäyksestä käteen jäävä osuus on yli tuplasti suurempi: 5 707 – 5 942 euroa. Työtulon brutto- ja nettomäärän erotus menee tällöin kokonaisuudessaan veroihin ja veronluonteisiin maksuihin.

Mikäli opiskelijalla ei ole vuoden aikana työtuloja lainkaan, hänen käytettävissä olevat tulot ovat tällöin opintoraha ja asumistuki täysimääräisenä. Taulukossa 7 on esitetty kuvion 11 lukuja opiskelijan käytettävissä olevista tuloista euromääräisinä eri työtulojen tasoilla. Selvityksen liitteissä on kattavasti kuvioita ja taulukoita opiskelijan käteen jäävistä tuloista muissa Suomen korkeakoulu- ja ammattikorkeakoulu-kaupungeissa.

Taulukko 7. Korkeakouluopiskelijan käytettävissä olevat tulot vuonna 2018 esimerkkikaupungeissa eri työtulojen tasoilla.

Työtulo (e/v.)	Helsinki (e/v.)	Espoo (e/v.)	Jyväskylä (e/v.)
0	7129	6976	5997
2000	8964	8811	7832
4000	10799	10646	9666
6000	12612	12458	11422
8000	14431	14277	13208
10000	16119	15966	14860
12000	17086	16932	15791
14000	17931	17778	16590
16000	18380	18226	17005
18000	18940	18786	17517
20000	19351	19197	17889
22000	19838	19684	18329
24000	20344	20190	19092
26000	20787	20787	20308
28000	22100	22100	21572
30000	23367	23367	22792
32000	24500	24500	23879
34000	25629	25629	24962
36000	26729	26729	26016

4 LOPUKSI

Korkeakouluopiskelijoiden työssäkäynnille opintojen ohessa on useita syitä. Monet kokevat, ettei heillä olisi varaa opiskella ilman ansiotyön tekemistä. Vielä yleisempi motiivi tehdä ansiotyötä on työkokemuksen kartuttaminen.

Taloudellisesta näkökulmasta yksinasuvan korkeakouluopiskelijan työnteko on ra-hassa mitattuna varsin kannattavaa vielä 800-1 000 euron keskimääräisillä kuukausittaisilla työtuloilla. Tätä suuremmilla työtuloilla kannattavuus pienenee nopeasti opintorahan sekä yleisen asumistuen vähetessä - ja toisaalta myös verotuksen kiristytessä. Tällöin opintolaina on monestakin syystä harkinnan arvoinen vaihtoehto lisätulojen hankintaan.

Opintolaina on osa opintotukea. Opintolainahyvityksen ansiosta määräajassa valmistuvan korkeakouluopiskelijan ei tarvitse maksaa takaisin lainapääomaansa kokonaisuudessaan. Opintolainahyvityksen enimmäismäärän euromääräinen hyöty on 1 000 euron luokkaa per lukuvuosi. Opintolainojen puolesta puhuu myös niiden suhteellisen matalat korot, valtiontakaus ja mahdollinen korkoavustus.

Kontrastina, noin 1 000 euron suuruisen käteen jäävän tulon lisäyksen saavuttaminen 14 000 – 20 000 euron vuotuisilla työtuloilla opintorahaa ja asumistukea saavalle vaatii 4 000 – 5 000 euron lisäystä vuotuiseseen bruttotyötuloon. Toisin sanoen, esimerkiksi 2 000 euron kuukausipalkalla 1 000 euron nettotulo edellyttäisi kahden kuukauden työssäkäyntiä. Aika olisi pois muusta ajankäytöstä, kuten opinnoista.

Korkeakouluopiskelijan onkin tätä taustaa vasten syytä pohtia, mihin rajaan saakka työntöön lisääminen on hänelle itselleen hyödyllistä. Kun lisätyöntöön rahallinen korvaus on vähäinen, on työstä karttuvan työkokemuksen, työelämästä saatavien kontaktien tai työn merkityksen oltava tällöin opiskelijalle itselleen arvokkaita rahallisen hyödyn asemasta.

Mikäli näin ei kuitenkaan ole, on opiskelijan todennäköisesti kannattavampaa ahkeroida työn sijaan opintojensa parissa. On realistista ajatella opiskelujen aikaisen aktiivisen työssäkäynnin ainakin jossain määrin pitkittävän opintoja ja viivästyttävän valmistumista. Lisätyötä vastaanottaessaan opiskelija tekee tiedostamattaan tai tietoisesti myös valinnan omasta tulevaisuudestaan: valmistuminen siirtynee hivenen tuonnemmas, kuten myös siirtyminen päätoimisesti työelämään. Se voi olla monellakin tapaa keino ratkaisu, kun otetaan huomioon valmistumisen positiiviset vaikutukset omaan palkkatasoon ja asemaan työmarkkinoilla.

LÄHTEET

Kela (2017a). Kelan opintoetuustilasto 2016/17. ISSN = 1795-7370. Helsinki: Kela.

Kela (2017b): Opiskelijat yleisen asumistuen piiriin elokuussa – 110 000 opiskelijan asumisen tuki suurenee (*tiedote*). Viitattu 19.8.2018. https://www.kela.fi/ajankoh-taista-henkiloasiakkaat/-/asset_publisher/kg5xtoqDw6Wf/content/opiskelijat-yleisen-asumistuen-piiriin-elokuussa?_101_INSTANCE_bXQwrAFx2FGH_redirect=%2F

Kela (2018): Opintoetuudet vuonna 2017. <https://www.kela.fi/documents/10180/606727/Opintoetuuksien+avainluvut.pdf>

OKM (2016) Opintotuen uudistaminen - Selvitysmiehen raportti. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2016:7.

OKM (2017): Eurostudent VI –tutkimuksen keskeiset tulokset. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2017:37.

Suomen virallinen tilasto (2009): Yliopistokoulutus [verkkojulkaisu]. ISSN=1799-0599. Yliopistotutkimnon suorittaneet 2008. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu: 15.8.2018. http://www.stat.fi/til/yop/2008/02/yop_2008_02_2009-06-18_tie_002.html

Tilastokeskus (2018). Tilastokeskuksen tilastotietokanta. Viitattu 21.8.2018

Verohallinto (2018): Verohallinnon tilastotietokanta. Viitattu 20.8.2018. <http://vero2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Vero/>

Työssäkäyvän opiskelijan tulot ja verotus Espoossa 2018

Taulukosta ilmenee, kuinka opiskelijan opintoraha, asumistuki, verot ja veronluonteiset maksut sekä nettotulot muuttuvat vuotuisten työtulojen kasvaessa.

Laskentaoletukset:

* verotus vuoden 2018 veroperustein

* opintotuen vuositulorajat vuoden 2018 perusteiden mukaiset (222 € "puskuri" ei huomioitu); opintorahan enimmäismäärä 250,28 euroa/tukikuukausi (9 tukikuukautta)

* asumistuen määrä arvioitu keskiarvotulolle vuoden 2018 laskentaperusteilla siten, että työtulo on jakautunut koko vuodelle ollen vähintään >300 euroa joka kk; max. asumistuki 393,60 e/kk yhden henkilön ruokakunnalle, jolla asumismenot >492 e/kk

* huom. laskelmassa oletetaan, että työtulot jakautuvat tasaisesti koko vuodelle.

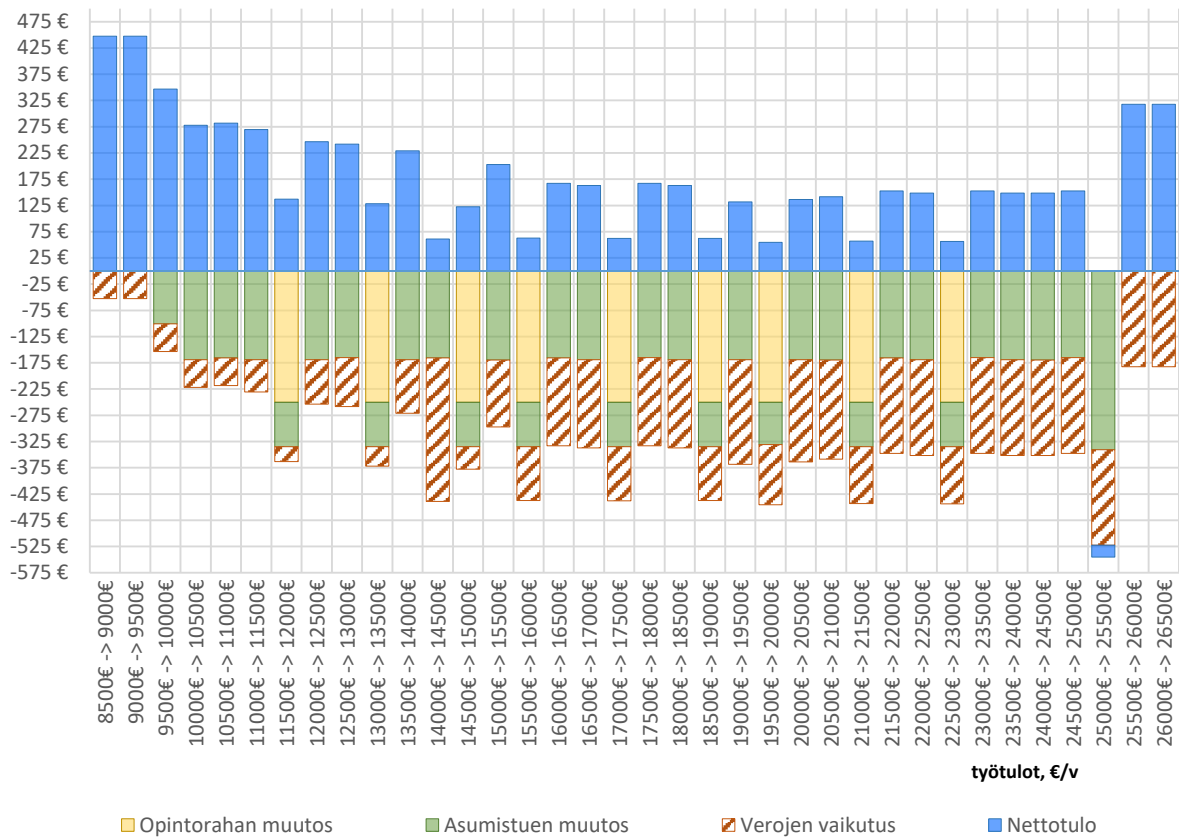
Tulojen vaihtelusta johtuen asumistukea voidaan käytännössä joutua tarkistamaan, mikä tällöin voi vaikuttaa asumistuen vuotuisen määrään suuntaan tai toiseen.

Työtulo (€/v)	Opinto- raha (€/v)	Asumis- tuki (€/v)	Verot ja maksut (€/v)	Nettotulo yht. (€/v)	Nettotulon lisäys (€)
8 500€	2253	4723	751	14725	+447
9 000€	2253	4723	804	15172	+447
9 500€	2253	4723	856	15619	+346
10 000€	2253	4622	909	15966	+278
10 500€	2253	4453	962	16244	+282
11 000€	2253	4288	1015	16526	+269
11 500€	2253	4118	1076	16795	+137
12 000€	2002	4034	1104	16932	+247
12 500€	2002	3864	1188	17179	+242
13 000€	2002	3699	1281	17421	+128
13 500€	1752	3614	1318	17549	+229
14 000€	1752	3445	1419	17778	+61
14 500€	1752	3280	1693	17839	+122
15 000€	1502	3195	1736	17961	+203
15 500€	1502	3026	1863	18164	+62
16 000€	1251	2941	1966	18226	+167
16 500€	1251	2776	2134	18394	+163
17 000€	1251	2606	2301	18557	+62
17 500€	1001	2522	2404	18619	+167
18 000€	1001	2356	2571	18786	+163
18 500€	1001	2187	2739	18949	+62
19 000€	751	2102	2842	19012	+131
19 500€	751	1933	3041	19143	+54
20 000€	501	1852	3156	19197	+136
20 500€	501	1683	3350	19333	+142
21 000€	501	1514	3539	19475	+57
21 500€	250	1429	3648	19532	+152
22 000€	250	1264	3830	19684	+149
22 500€	250	1094	4012	19833	+57
23 000€	0	1010	4120	19889	+153
23 500€	0	844	4303	20042	+149
24 000€	0	675	4485	20190	+148
24 500€	0	506	4667	20339	+153
25 000€	0	340	4849	20491	-23
25 500€	0	0	5031	20469	+318
26 000€	0	0	5213	20787	+318
26 500€	0	0	5395	21105	+327

kunnallisvero-% 18,00, kirkollisvero-% 1,00, alle 53-vuotiaan TyEL-maksu 6,35 %

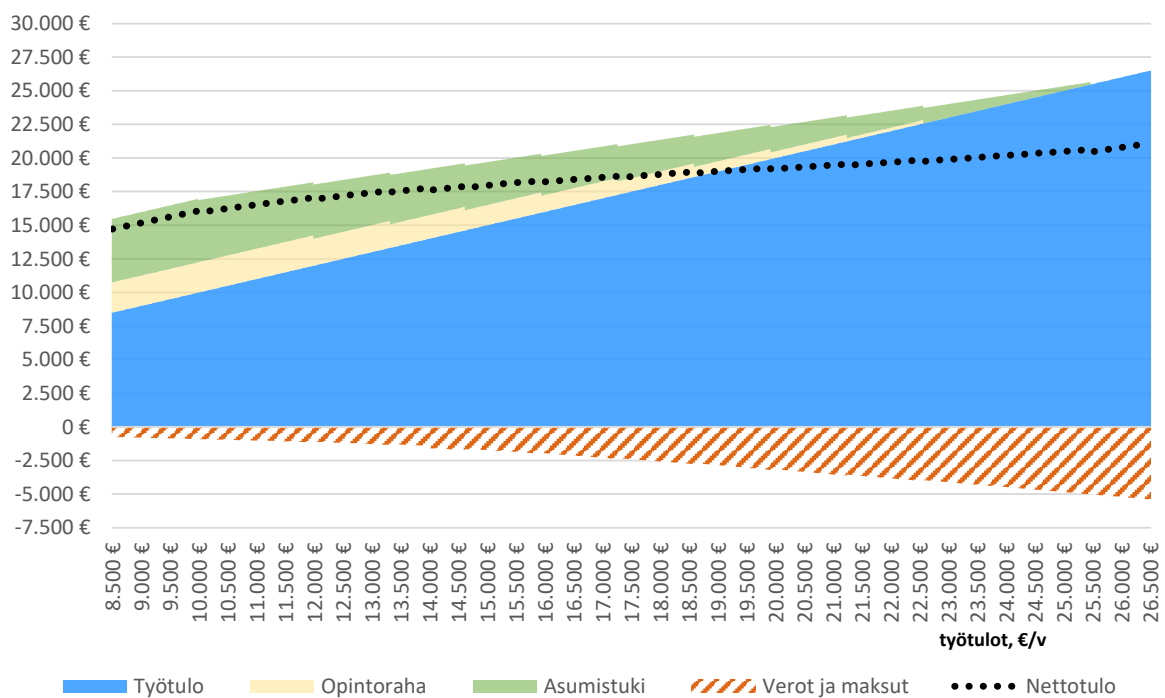
VERONMAKSAJAT

Työtulon 500 euron lisäys, vaikutus nettotuloon - Espoo

VERONMAKSAJAT

Opiskelijan tulot ja verot Espoossa 2018

VERONMAKSAJAT

Työssäkäyvän opiskelijan tulot ja verotus Helsingissä 2018

Taulukosta ilmenee, kuinka opiskelijan opintoraha, asumistuki, verot ja veronluonteiset maksut sekä nettotulot muuttuvat vuotuisten työtulojen kasvaessa.

Laskentaoletukset:

* verotus vuoden 2018 veroperustein

* opintotuen vuositulorajat vuoden 2018 perusteiden mukaiset (222 € "puskuri" ei huomioitu); opintorahan enimmäismäärä 250,28 euroa/tukikuukausi (9 tukikuukautta)

* asumistuen määrä arvioitu keskiarvotulolle vuoden 2018 laskentaperusteilla siten, että työtulo on jakautunut koko vuodelle ollen vähintään >300 euroa joka kk; max. asumistuki 406,40 e/kk yhden henkilön ruokakunnalle, jolla asumismenot >508 e/kk

* huom. laskelmassa oletetaan, että työtulot jakautuvat tasaisesti koko vuodelle.

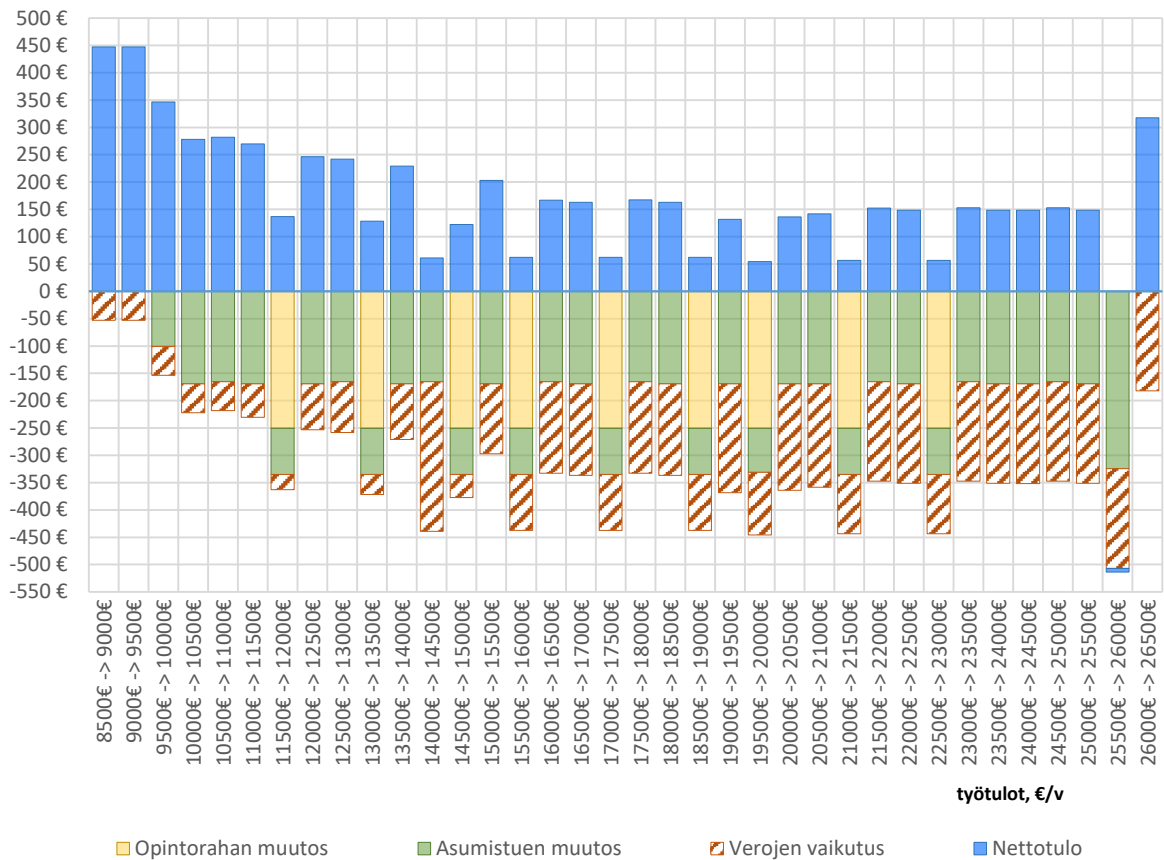
Tulojen vaihtelusta johtuen asumistukea voidaan käytännössä joutua tarkistamaan, mikä tällöin voi vaikuttaa asumistuen vuotuisen määrään suuntaan tai toiseen.

Työtulo (€/v)	Opinto- raha (€/v)	Asumis- tuki (€/v)	Verot ja maksut (€/v)	Nettotulo yht. (€/v)	Nettotulon lisäys (€)
8 500€	2253	4877	751	14878	+447
9 000€	2253	4877	804	15326	+447
9 500€	2253	4877	856	15773	+346
10 000€	2253	4776	909	16119	+278
10 500€	2253	4607	962	16397	+282
11 000€	2253	4441	1015	16679	+269
11 500€	2253	4272	1076	16949	+137
12 000€	2002	4187	1104	17086	+247
12 500€	2002	4018	1188	17332	+242
13 000€	2002	3853	1281	17574	+128
13 500€	1752	3768	1318	17702	+229
14 000€	1752	3599	1419	17931	+61
14 500€	1752	3433	1693	17992	+122
15 000€	1502	3349	1736	18115	+203
15 500€	1502	3179	1863	18318	+62
16 000€	1251	3095	1966	18380	+167
16 500€	1251	2929	2134	18547	+163
17 000€	1251	2760	2301	18710	+62
17 500€	1001	2675	2404	18773	+167
18 000€	1001	2510	2571	18940	+163
18 500€	1001	2341	2739	19103	+62
19 000€	751	2256	2842	19165	+131
19 500€	751	2087	3041	19297	+54
20 000€	501	2006	3156	19351	+136
20 500€	501	1837	3350	19487	+142
21 000€	501	1667	3539	19629	+57
21 500€	250	1583	3648	19685	+152
22 000€	250	1417	3830	19838	+149
22 500€	250	1248	4012	19986	+57
23 000€	0	1163	4120	20043	+153
23 500€	0	998	4303	20195	+149
24 000€	0	829	4485	20344	+148
24 500€	0	659	4667	20492	+153
25 000€	0	494	4849	20645	+149
25 500€	0	325	5031	20793	-7
26 000€	0	0	5213	20787	+318
26 500€	0	0	5395	21105	+327

kunnallisvero-% 18,00, kirkollisvero-% 1,00, alle 53-vuotiaan TyEL-maksu 6,35 %

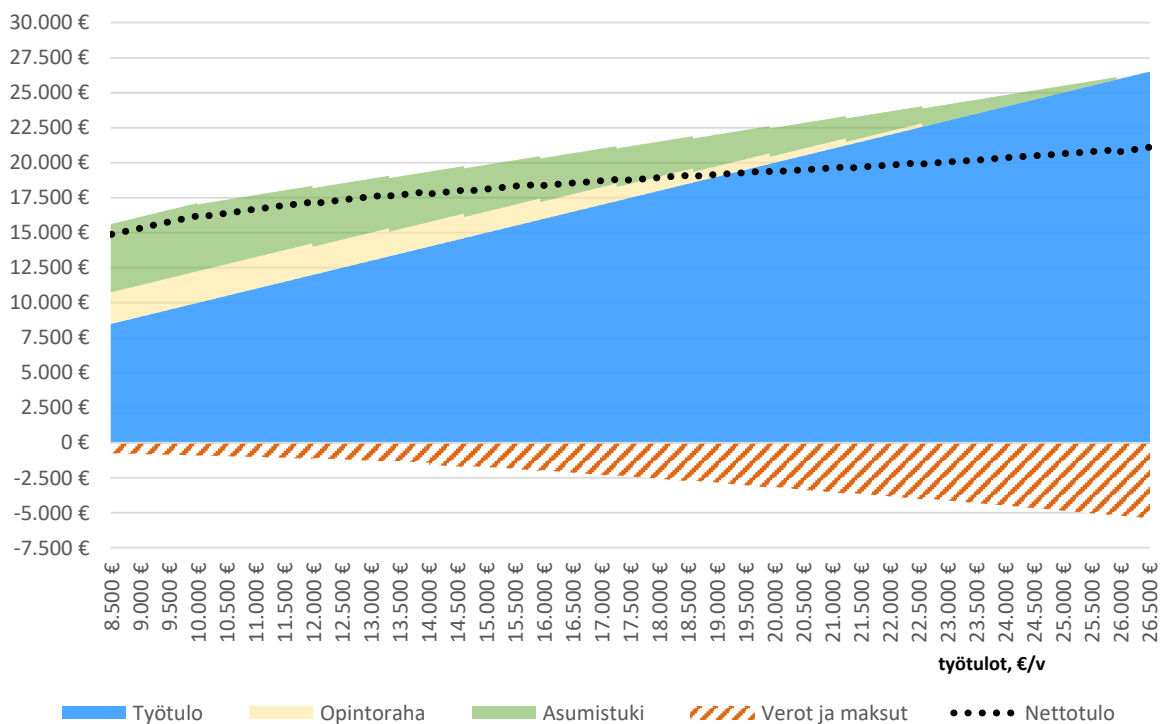
VERONMAKSAJAT

Työtulon 500 euron lisäys, vaikutus nettotuloon - Helsinki

VERONMAKSAJAT

Opiskelijan tulot ja verot Helsingissä 2018

VERONMAKSAJAT

Työssäkäyvän opiskelijan tulot ja verotus Joensuussa 2018

Taulukosta ilmenee, kuinka opiskelijan opintoraha, asumistuki, verot ja veronluonteiset maksut sekä nettotulot muuttuvat vuotuisten työtulojen kasvaessa.

Laskentaoletukset:

* verotus vuoden 2018 veroperustein

* opintotuen vuositulorajat vuoden 2018 perusteiden mukaiset (222 € "puskuri" ei huomioitu); opintorahan enimmäismäärä 250,28 euroa/tukikuukausi (9 tukikuukautta)

* asumistuen määrä arvioitu keskiarvotulolle vuoden 2018 laskentaperusteilla siten, että työtulo on jakautunut koko vuodelle ollen vähintään >300 euroa joka kk; max. asumistuki 312,00 e/kk yhden henkilön ruokakunnalle, jolla asumismenot >390 e/kk

* huom. laskelmassa oletetaan, että työtulot jakautuvat tasaisesti koko vuodelle.

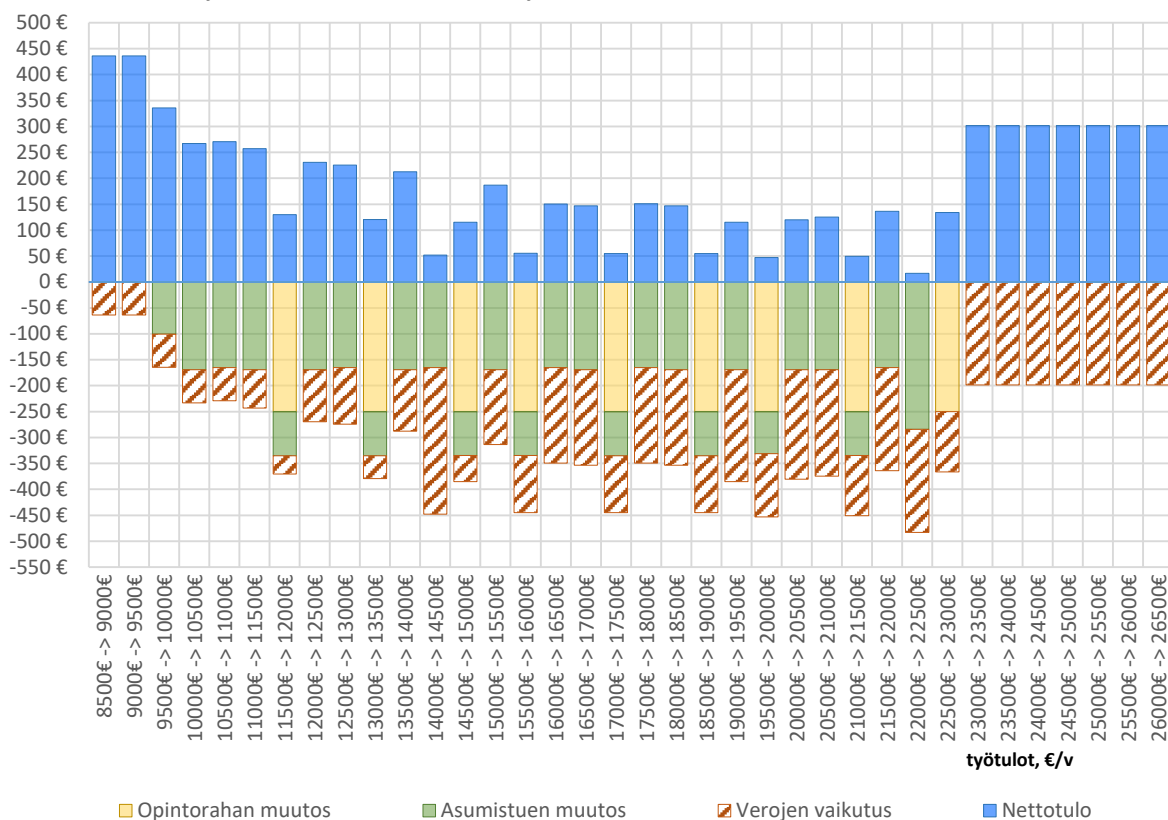
Tulojen vaihtelusta johtuen asumistukea voidaan käytännössä joutua tarkistamaan, mikä tällöin voi vaikuttaa asumistuen vuotuisen määrään suuntaan tai toiseen.

Työtulo (€/v)	Opinto- raha (€/v)	Asumis- tuki (€/v)	Verot ja maksut (€/v)	Nettotulo yht. (€/v)	Nettotulon lisäys (€)
8 500€	2253	3744	871	13626	+436
9 000€	2253	3744	934	14062	+436
9 500€	2253	3744	998	14498	+335
10 000€	2253	3643	1062	14834	+267
10 500€	2253	3474	1126	15101	+271
11 000€	2253	3309	1190	15371	+257
11 500€	2253	3139	1263	15628	+130
12 000€	2002	3054	1298	15758	+231
12 500€	2002	2885	1399	15989	+225
13 000€	2002	2720	1508	16214	+121
13 500€	1752	2635	1552	16335	+212
14 000€	1752	2466	1671	16547	+52
14 500€	1752	2301	1953	16599	+115
15 000€	1502	2216	2003	16714	+187
15 500€	1502	2046	2148	16901	+55
16 000€	1251	1962	2258	16956	+151
16 500€	1251	1797	2442	17106	+147
17 000€	1251	1627	2626	17253	+55
17 500€	1001	1542	2736	17308	+151
18 000€	1001	1377	2920	17458	+147
18 500€	1001	1208	3104	17605	+55
19 000€	751	1123	3214	17660	+115
19 500€	751	954	3430	17775	+47
20 000€	501	873	3552	17822	+120
20 500€	501	704	3763	17941	+125
21 000€	501	534	3968	18067	+49
21 500€	250	450	4084	18116	+136
22 000€	250	285	4283	18252	+17
22 500€	250	0	4481	18269	+134
23 000€	0	0	4597	18403	+301
23 500€	0	0	4796	18704	+301
24 000€	0	0	4995	19005	+301
24 500€	0	0	5193	19307	+301
25 000€	0	0	5392	19608	+301
25 500€	0	0	5590	19909	+301
26 000€	0	0	5789	20211	+301
26 500€	0	0	5988	20512	+312

kunnallisvero-% 20,50, kirkollisvero-% 1,45, alle 53-vuotiaan TyEL-maksu 6,35 %

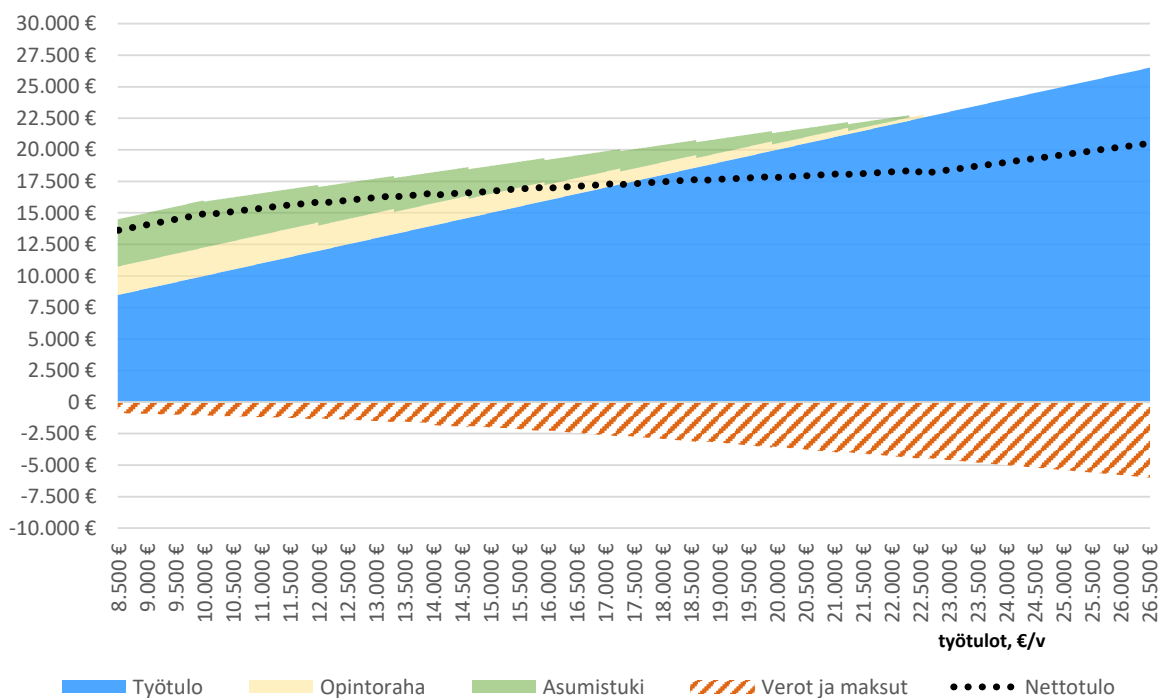
VERONMAKSAJAT

Työtulon 500 euron lisäys, vaikutus nettotuloon - Joensuu

VERONMAKSAJAT

Opiskelijan tulot ja verot Joensuussa 2018

VERONMAKSAJAT

Työssäkäyvän opiskelijan tulot ja verotus Jyväskylässä 2018

Taulukosta ilmenee, kuinka opiskelijan opintoraha, asumistuki, verot ja veronluonteiset maksut sekä nettotulot muuttuvat vuotuisten työtulojen kasvaessa.

Laskentaoletukset:

* verotus vuoden 2018 veroperustein

* opintotuen vuositulorajat vuoden 2018 perusteiden mukaiset (222 € "puskuri" ei huomioitu); opintorahan enimmäismäärä 250,28 euroa/tukikuukausi (9 tukikuukautta)

* asumistuen määrä arvioitu keskiarvotulolle vuoden 2018 laskentaperusteilla siten, että työtulo on jakautunut koko vuodelle ollen vähintään >300 euroa joka kk; max. asumistuki 312,00 e/kk yhden henkilön ruokakunnalle, jolla asumismenot >390 e/kk

* huom. laskelmassa oletetaan, että työtulot jakautuvat tasaisesti koko vuodelle.

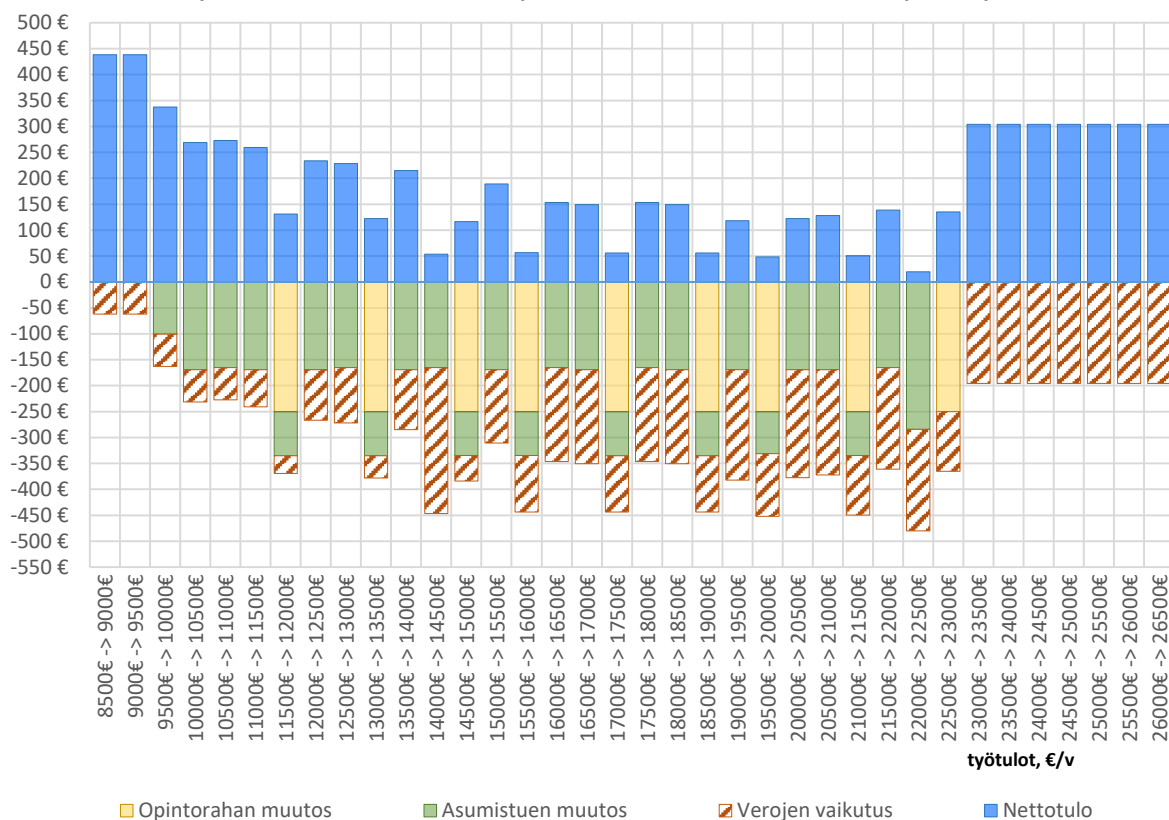
Tulojen vaihtelusta johtuen asumistukea voidaan käytännössä joutua tarkistamaan, mikä tällöin voi vaikuttaa asumistuen vuotuisen määrään suuntaan tai toiseen.

Työtulo (€/v)	Opinto- raha (€/v)	Asumis- tuki (€/v)	Verot ja maksut (€/v)	Nettotulo yht. (€/v)	Nettotulon lisäys (€)
8 500€	2253	3744	850	13646	+438
9 000€	2253	3744	912	14084	+438
9 500€	2253	3744	974	14522	+337
10 000€	2253	3643	1036	14860	+269
10 500€	2253	3474	1098	15128	+273
11 000€	2253	3309	1160	15401	+259
11 500€	2253	3139	1231	15660	+131
12 000€	2002	3054	1265	15791	+233
12 500€	2002	2885	1363	16025	+228
13 000€	2002	2720	1469	16253	+122
13 500€	1752	2635	1512	16375	+215
14 000€	1752	2466	1628	16590	+53
14 500€	1752	2301	1909	16643	+116
15 000€	1502	2216	1958	16759	+189
15 500€	1502	2046	2099	16949	+56
16 000€	1251	1962	2208	17005	+153
16 500€	1251	1797	2389	17158	+149
17 000€	1251	1627	2571	17308	+56
17 500€	1001	1542	2680	17364	+153
18 000€	1001	1377	2861	17517	+149
18 500€	1001	1208	3042	17667	+56
19 000€	751	1123	3151	17723	+118
19 500€	751	954	3364	17841	+48
20 000€	501	873	3485	17889	+122
20 500€	501	704	3693	18011	+128
21 000€	501	534	3896	18139	+50
21 500€	250	450	4010	18190	+139
22 000€	250	285	4206	18329	+20
22 500€	250	0	4402	18348	+135
23 000€	0	0	4516	18483	+304
23 500€	0	0	4712	18788	+304
24 000€	0	0	4908	19092	+304
24 500€	0	0	5104	19396	+304
25 000€	0	0	5300	19700	+304
25 500€	0	0	5496	20004	+304
26 000€	0	0	5692	20308	+304
26 500€	0	0	5887	20613	+315

kunnallisvero-% 20,00, kirkollisvero-% 1,45, alle 53-vuotiaan TyEL-maksu 6,35 %

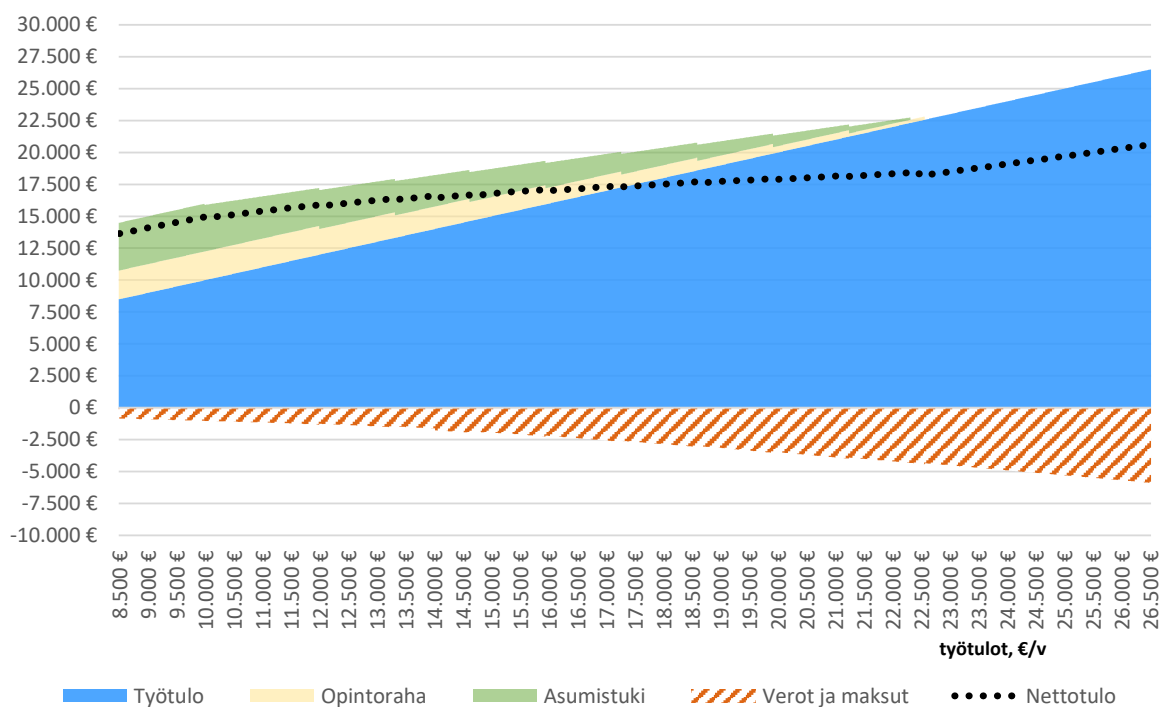
VERONMAKSAJAT

Työtulon 500 euron lisäys, vaikutus nettotuloon - Jyväskylä

VERONMAKSAJAT

Opiskelijan tulot ja verot Jyväskylässä 2018

VERONMAKSAJAT

Työssäkäyvän opiskelijan tulot ja verotus Kuopiossa 2018

Taulukosta ilmenee, kuinka opiskelijan opintoraha, asumistuki, verot ja veronluonteiset maksut sekä nettotulot muuttuvat vuotuisten työtulojen kasvaessa.

Laskentaoletukset:

* verotus vuoden 2018 veroperustein

* opintotuen vuositulorajat vuoden 2018 perusteiden mukaiset (222 € "puskuri" ei huomioitu); opintorahan enimmäismäärä 250,28 euroa/tukikuukausi (9 tukikuukautta)

* asumistuen määrä arvioitu keskiarvotulolle vuoden 2018 laskentaperusteilla siten, että työtulo on jakautunut koko vuodelle ollen vähintään >300 euroa joka kk; max. asumistuki 312,00 e/kk yhden henkilön ruokakunnalle, jolla asumismenot >390 e/kk

* huom. laskelmassa oletetaan, että työtulot jakautuvat tasaisesti koko vuodelle.

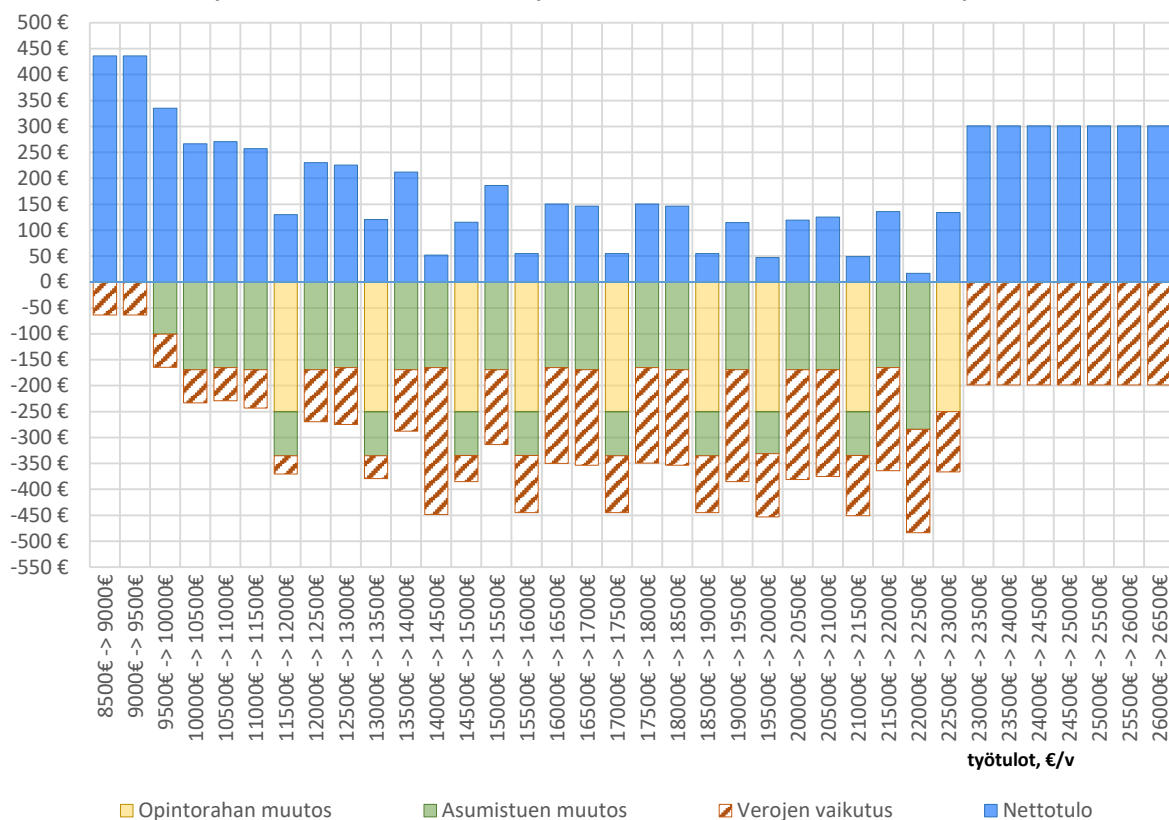
Tulojen vaihtelusta johtuen asumistukea voidaan käytännössä joutua tarkistamaan, mikä tällöin voi vaikuttaa asumistuen vuotuisen määrään suuntaan tai toiseen.

Työtulo (€/v)	Opinto- raha (€/v)	Asumis- tuki (€/v)	Verot ja maksut (€/v)	Nettotulo yht. (€/v)	Nettotulon lisäys (€)
8 500€	2253	3744	873	13624	+436
9 000€	2253	3744	937	14060	+436
9 500€	2253	3744	1001	14496	+335
10 000€	2253	3643	1065	14831	+267
10 500€	2253	3474	1129	15098	+271
11 000€	2253	3309	1193	15369	+257
11 500€	2253	3139	1266	15625	+130
12 000€	2002	3054	1302	15755	+230
12 500€	2002	2885	1402	15985	+225
13 000€	2002	2720	1512	16210	+120
13 500€	1752	2635	1556	16331	+212
14 000€	1752	2466	1675	16543	+52
14 500€	1752	2301	1958	16595	+115
15 000€	1502	2216	2008	16710	+186
15 500€	1502	2046	2152	16896	+55
16 000€	1251	1962	2263	16951	+150
16 500€	1251	1797	2447	17101	+146
17 000€	1251	1627	2631	17247	+55
17 500€	1001	1542	2741	17302	+150
18 000€	1001	1377	2926	17453	+146
18 500€	1001	1208	3110	17599	+55
19 000€	751	1123	3220	17654	+115
19 500€	751	954	3436	17768	+47
20 000€	501	873	3559	17815	+119
20 500€	501	704	3770	17934	+125
21 000€	501	534	3976	18059	+49
21 500€	250	450	4092	18108	+136
22 000€	250	285	4290	18244	+17
22 500€	250	0	4489	18261	+134
23 000€	0	0	4605	18395	+301
23 500€	0	0	4804	18696	+301
24 000€	0	0	5003	18997	+301
24 500€	0	0	5202	19298	+301
25 000€	0	0	5401	19599	+301
25 500€	0	0	5600	19900	+301
26 000€	0	0	5799	20201	+301
26 500€	0	0	5998	20502	+312

kunnallisvero-% 20,50, kirkollisvero-% 1,50, alle 53-vuotiaan TyEL-maksu 6,35 %

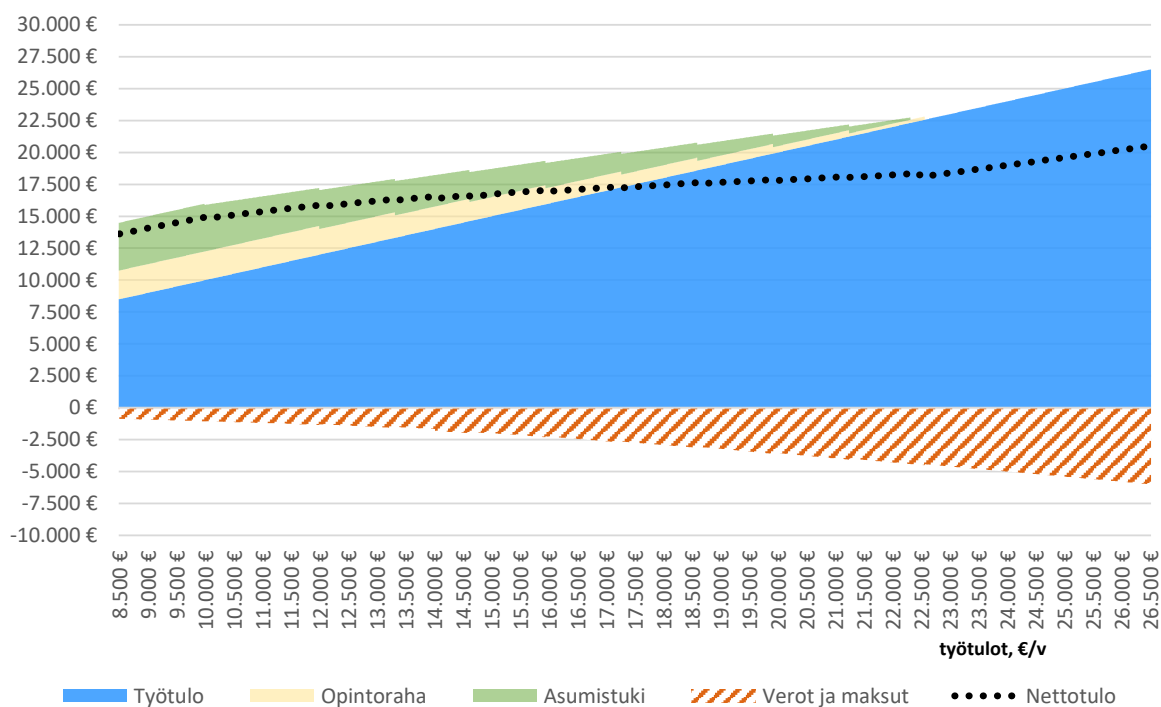
VERONMAKSAJAT

Työtulon 500 euron lisäys, vaikutus nettotuloon - Kuopio

VERONMAKSAJAT

Opiskelijan tulot ja verot Kuopiossa 2018

VERONMAKSAJAT

Työssäkäyvän opiskelijan tulot ja verotus Lappeenrannassa 2018

Taulukosta ilmenee, kuinka opiskelijan opintoraha, asumistuki, verot ja veronluonteiset maksut sekä nettotulot muuttuvat vuotuisten työtulojen kasvaessa.

Laskentaoletukset:

* verotus vuoden 2018 veroperustein

* opintotuen vuositulorajat vuoden 2018 perusteiden mukaiset (222 € "puskuri" ei huomioitu); opintorahan enimmäismäärä 250,28 euroa/tukikuukausi (9 tukikuukautta)

* asumistuen määrä arvioitu keskiarvotulolle vuoden 2018 laskentaperusteilla siten, että työtulo on jakautunut koko vuodelle ollen vähintään >300 euroa joka kk; max. asumistuki 312,00 e/kk yhden henkilön ruokakunnalle, jolla asumismenot >390 e/kk

* huom. laskelmassa oletetaan, että työtulot jakautuvat tasaisesti koko vuodelle.

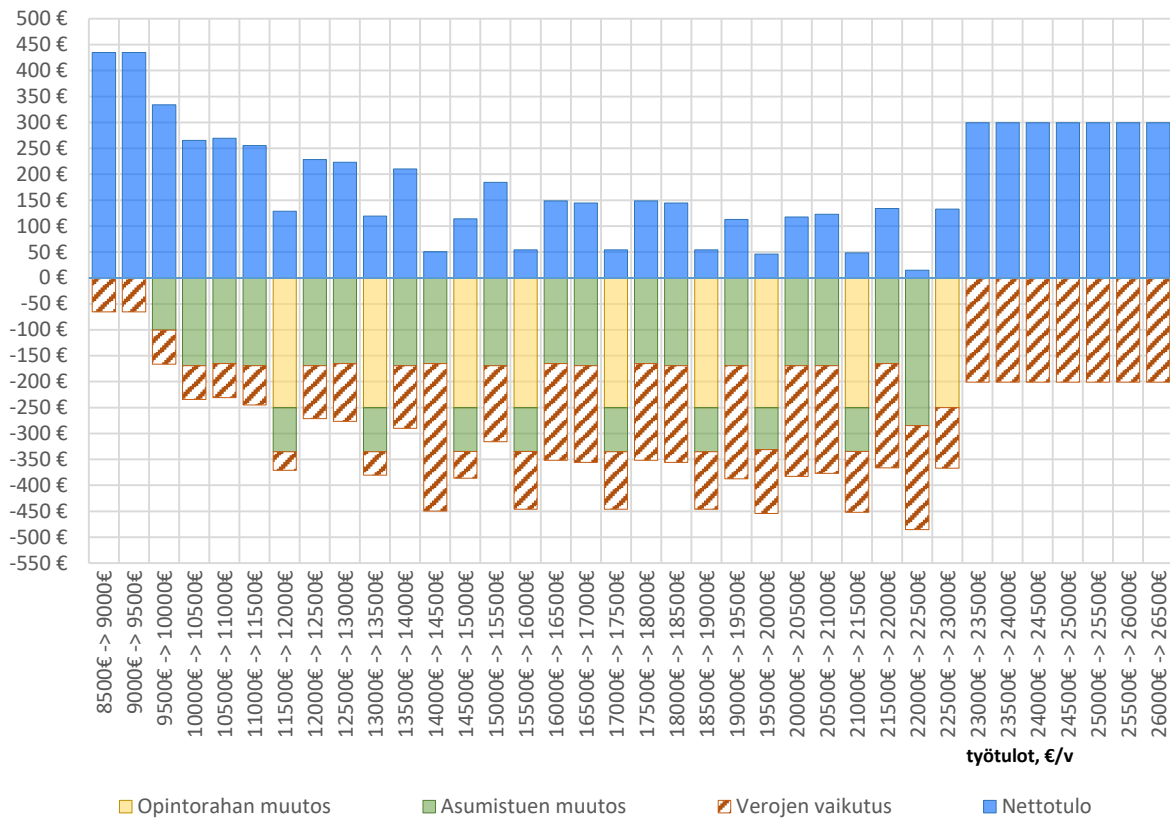
Tulojen vaihtelusta johtuen asumistukea voidaan käytännössä joutua tarkistamaan, mikä tällöin voi vaikuttaa asumistuen vuotuisen määrään suuntaan tai toiseen.

Työtulo (€/v)	Opinto- raha (€/v)	Asumis- tuki (€/v)	Verot ja maksut (€/v)	Nettotulo yht. (€/v)	Nettotulon lisäys (€)
8 500€	2253	3744	887	13610	+435
9 000€	2253	3744	952	14044	+435
9 500€	2253	3744	1017	14479	+334
10 000€	2253	3643	1083	14813	+265
10 500€	2253	3474	1148	15078	+269
11 000€	2253	3309	1213	15348	+255
11 500€	2253	3139	1289	15603	+129
12 000€	2002	3054	1325	15732	+228
12 500€	2002	2885	1427	15960	+223
13 000€	2002	2720	1539	16184	+120
13 500€	1752	2635	1584	16303	+210
14 000€	1752	2466	1705	16513	+51
14 500€	1752	2301	1989	16564	+114
15 000€	1502	2216	2040	16678	+184
15 500€	1502	2046	2186	16862	+54
16 000€	1251	1962	2297	16916	+148
16 500€	1251	1797	2483	17064	+144
17 000€	1251	1627	2670	17209	+54
17 500€	1001	1542	2781	17263	+148
18 000€	1001	1377	2967	17411	+144
18 500€	1001	1208	3153	17556	+54
19 000€	751	1123	3264	17610	+113
19 500€	751	954	3482	17722	+46
20 000€	501	873	3606	17768	+117
20 500€	501	704	3819	17886	+123
21 000€	501	534	4027	18008	+48
21 500€	250	450	4143	18057	+134
22 000€	250	285	4344	18190	+15
22 500€	250	0	4545	18205	+133
23 000€	0	0	4662	18338	+299
23 500€	0	0	4863	18637	+299
24 000€	0	0	5064	18936	+299
24 500€	0	0	5265	19235	+299
25 000€	0	0	5465	19534	+299
25 500€	0	0	5666	19834	+299
26 000€	0	0	5867	20133	+299
26 500€	0	0	6068	20432	+310

kunnallisvero-% 21,00, kirkollisvero-% 1,35, alle 53-vuotiaan TyEL-maksu 6,35 %

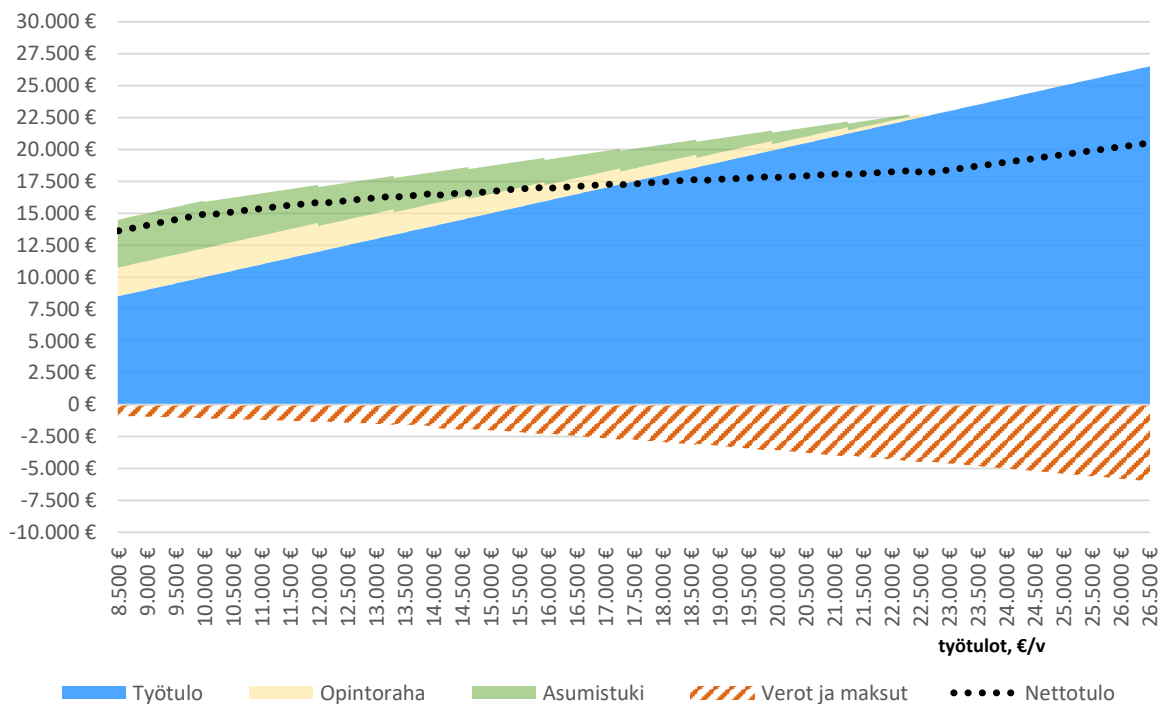
VERONMAKSAJAT

Työtulon 500 euron lisäys, vaikutus nettotuloon - Lappeenranta

VERONMAKSAJAT

Opiskelijan tulot ja verot Lappeenrannassa 2018

VERONMAKSAJAT

Työssäkäyvän opiskelijan tulot ja verotus Oulussa 2018

Taulukosta ilmenee, kuinka opiskelijan opintoraha, asumistuki, verot ja veronluonteiset maksut sekä nettotulot muuttuvat vuotuisten työtulojen kasvaessa.

Laskentaoletukset:

* verotus vuoden 2018 veroperustein

* opintotuen vuositulorajat vuoden 2018 perusteiden mukaiset (222 € "puskuri" ei huomioitu); opintorahan enimmäismäärä 250,28 euroa/tukikuukausi (9 tukikuukautta)

* asumistuen määrä arvioitu keskiarvotulolle vuoden 2018 laskentaperusteilla siten, että työtulo on jakautunut koko vuodelle ollen vähintään >300 euroa joka kk; max. asumistuki 312,00 e/kk yhden henkilön ruokakunnalle, jolla asumismenot >390 e/kk

* huom. laskelmassa oletetaan, että työtulot jakautuvat tasaisesti koko vuodelle.

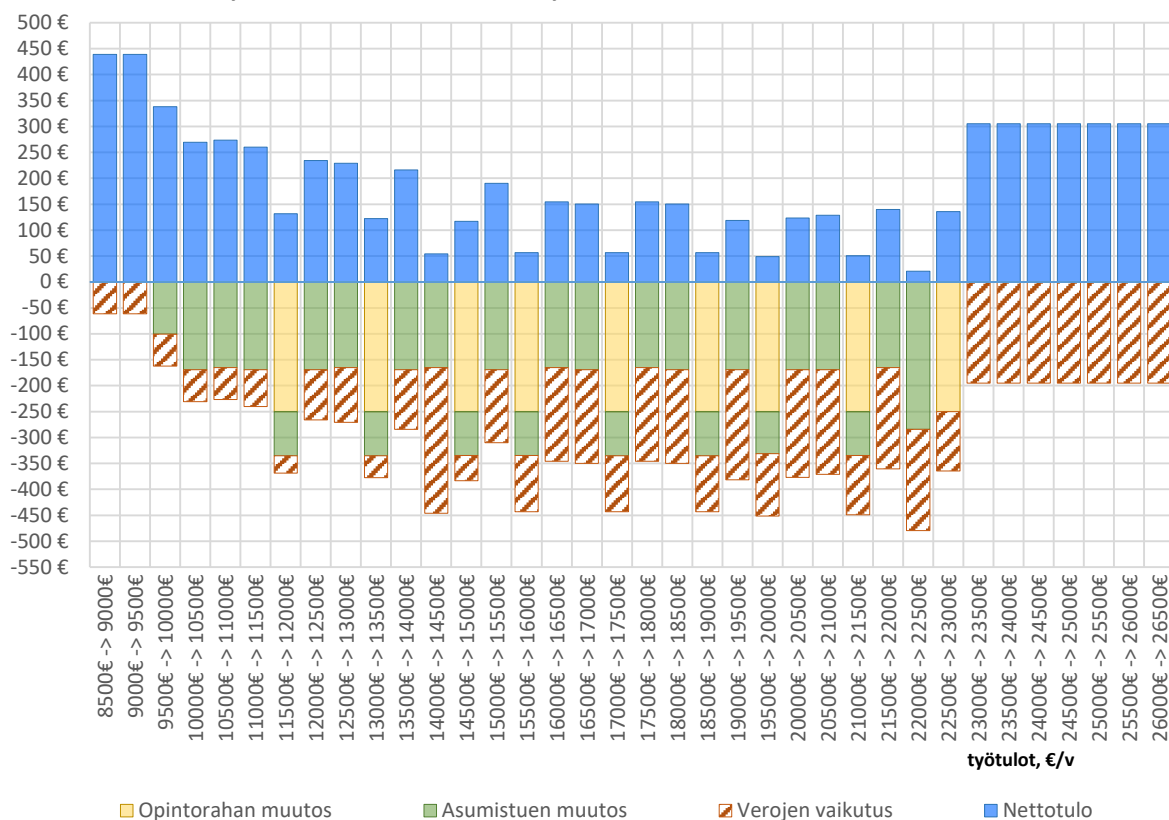
Tulojen vaihtelusta johtuen asumistukea voidaan käytännössä joutua tarkistamaan, mikä tällöin voi vaikuttaa asumistuen vuotuisen määrään suuntaan tai toiseen.

Työtulo (€/v)	Opinto- raha (€/v)	Asumis- tuki (€/v)	Verot ja maksut (€/v)	Nettotulo yht. (€/v)	Nettotulon lisäys (€)
8 500€	2253	3744	844	13652	+439
9 000€	2253	3744	906	14091	+439
9 500€	2253	3744	967	14530	+338
10 000€	2253	3643	1028	14867	+269
10 500€	2253	3474	1090	15137	+273
11 000€	2253	3309	1151	15410	+260
11 500€	2253	3139	1222	15670	+131
12 000€	2002	3054	1256	15801	+234
12 500€	2002	2885	1352	16035	+229
13 000€	2002	2720	1458	16264	+122
13 500€	1752	2635	1501	16387	+216
14 000€	1752	2466	1615	16603	+54
14 500€	1752	2301	1896	16656	+117
15 000€	1502	2216	1944	16773	+190
15 500€	1502	2046	2085	16963	+57
16 000€	1251	1962	2193	17020	+154
16 500€	1251	1797	2374	17174	+150
17 000€	1251	1627	2554	17324	+57
17 500€	1001	1542	2663	17381	+154
18 000€	1001	1377	2843	17535	+150
18 500€	1001	1208	3024	17685	+57
19 000€	751	1123	3132	17742	+119
19 500€	751	954	3344	17861	+49
20 000€	501	873	3464	17909	+123
20 500€	501	704	3672	18032	+129
21 000€	501	534	3874	18161	+51
21 500€	250	450	3988	18212	+140
22 000€	250	285	4183	18352	+20
22 500€	250	0	4378	18372	+135
23 000€	0	0	4492	18508	+305
23 500€	0	0	4687	18813	+305
24 000€	0	0	4882	19118	+305
24 500€	0	0	5077	19423	+305
25 000€	0	0	5272	19728	+305
25 500€	0	0	5467	20033	+305
26 000€	0	0	5662	20338	+305
26 500€	0	0	5857	20643	+315

kunnallisvero-% 20,00, kirkollisvero-% 1,30, alle 53-vuotiaan TyEL-maksu 6,35 %

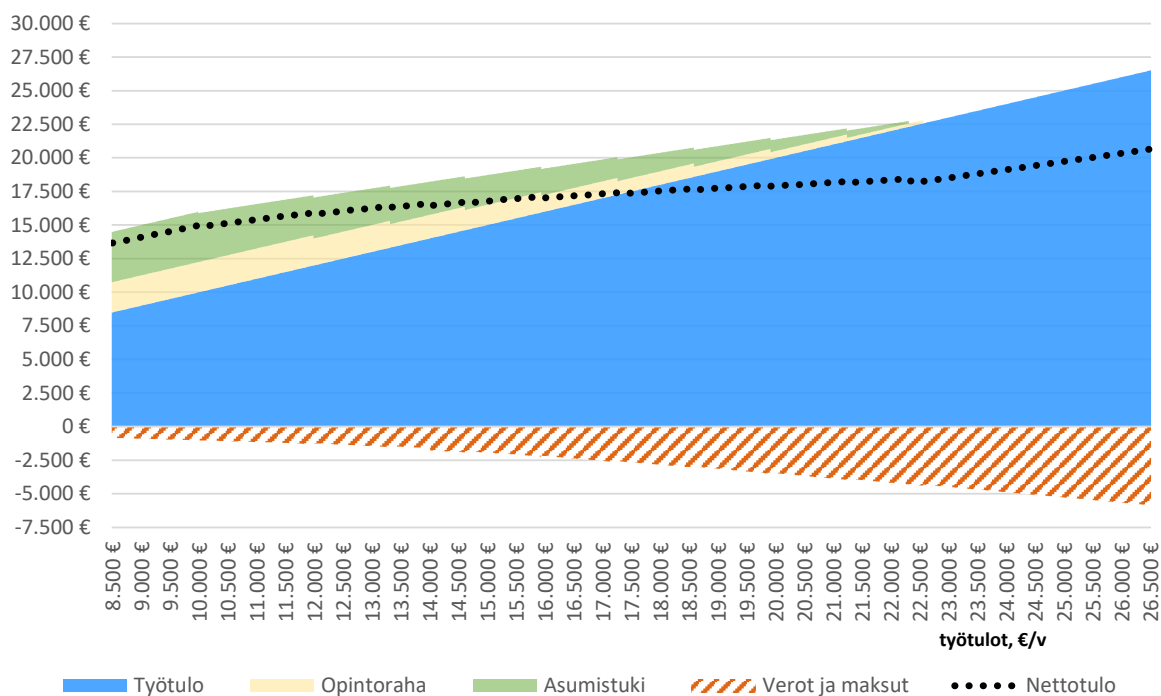
VERONMAKSAJAT

Työtulon 500 euron lisäys, vaikutus nettotuloon - Oulu

VERONMAKSAJAT

Opiskelijan tulot ja verot Oulussa 2018

VERONMAKSAJAT

Työssäkäyvän opiskelijan tulot ja verotus Rovaniemellä 2018

Taulukosta ilmenee, kuinka opiskelijan opintoraha, asumistuki, verot ja veronluonteiset maksut sekä nettotulot muuttuvat vuotuisten työtulojen kasvaessa.

Laskentaoletukset:

* verotus vuoden 2018 veroperustein

* opintotuen vuositulorajat vuoden 2018 perusteiden mukaiset (222 € "puskuri" ei huomioitu); opintorahan enimmäismäärä 250,28 euroa/tukikuukausi (9 tukikuukautta)

* asumistuen määrä arvioitu keskiarvotulolle vuoden 2018 laskentaperusteilla siten, että työtulo on jakautunut koko vuodelle ollen vähintään >300 euroa joka kk; max. asumistuki 312,00 e/kk yhden henkilön ruokakunnalle, jolla asumismenot >390 e/kk

* huom. laskelmassa oletetaan, että työtulot jakautuvat tasaisesti koko vuodelle.

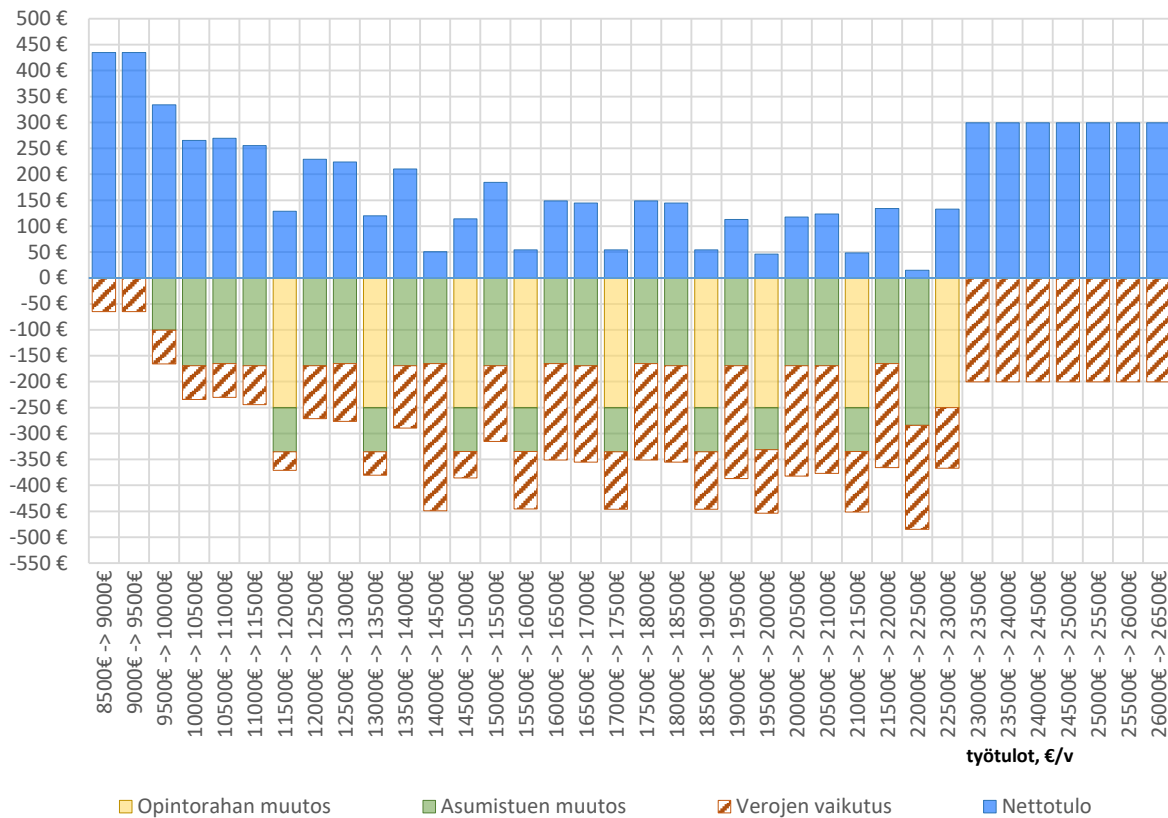
Tulojen vaihtelusta johtuen asumistukea voidaan käytännössä joutua tarkistamaan, mikä tällöin voi vaikuttaa asumistuen vuotuisen määrään suuntaan tai toiseen.

Työtulo (€/v)	Opinto- raha (€/v)	Asumis- tuki (€/v)	Verot ja maksut (€/v)	Nettotulo yht. (€/v)	Nettotulon lisäys (€)
8 500€	2253	3744	885	13612	+435
9 000€	2253	3744	950	14047	+435
9 500€	2253	3744	1015	14481	+334
10 000€	2253	3643	1080	14816	+266
10 500€	2253	3474	1145	15081	+270
11 000€	2253	3309	1210	15351	+256
11 500€	2253	3139	1285	15606	+129
12 000€	2002	3054	1322	15735	+229
12 500€	2002	2885	1424	15964	+224
13 000€	2002	2720	1535	16187	+120
13 500€	1752	2635	1580	16307	+210
14 000€	1752	2466	1700	16517	+51
14 500€	1752	2301	1984	16568	+114
15 000€	1502	2216	2035	16682	+185
15 500€	1502	2046	2181	16867	+54
16 000€	1251	1962	2292	16921	+149
16 500€	1251	1797	2478	17070	+145
17 000€	1251	1627	2664	17214	+54
17 500€	1001	1542	2775	17268	+149
18 000€	1001	1377	2961	17417	+145
18 500€	1001	1208	3147	17562	+54
19 000€	751	1123	3258	17616	+113
19 500€	751	954	3476	17729	+46
20 000€	501	873	3599	17775	+118
20 500€	501	704	3812	17892	+123
21 000€	501	534	4019	18016	+48
21 500€	250	450	4136	18064	+134
22 000€	250	285	4337	18198	+15
22 500€	250	0	4537	18213	+133
23 000€	0	0	4654	18346	+299
23 500€	0	0	4854	18645	+299
24 000€	0	0	5055	18945	+299
24 500€	0	0	5256	19244	+299
25 000€	0	0	5456	19544	+299
25 500€	0	0	5657	19843	+299
26 000€	0	0	5857	20142	+299
26 500€	0	0	6058	20442	+310

kunnallisvero-% 21,00, kirkollisvero-% 1,30, alle 53-vuotiaan TyEL-maksu 6,35 %

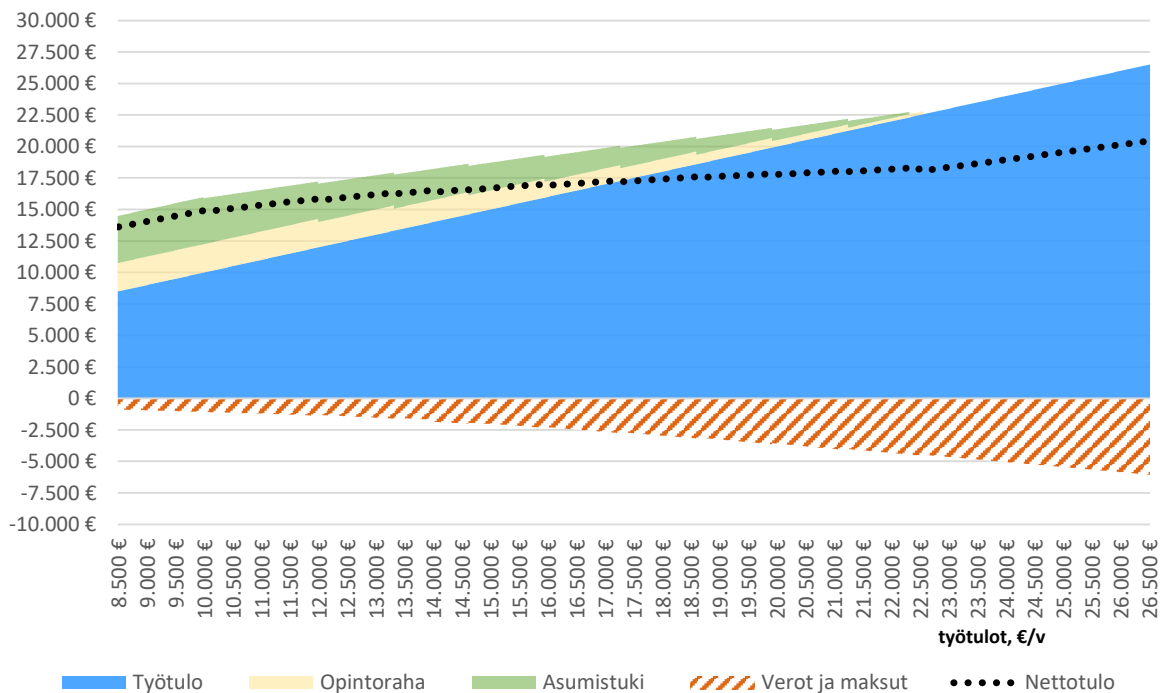
VERONMAKSAJAT

Työtulon 500 euron lisäys, vaikutus nettotuloon - Rovaniemi

VERONMAKSAJAT

Opiskelijan tulot ja verot Rovaniemellä 2018

VERONMAKSAJAT

Työssäkäyvän opiskelijan tulot ja verotus Tampereella 2018

Taulukosta ilmenee, kuinka opiskelijan opintoraha, asumistuki, verot ja veronluonteiset maksut sekä nettotulot muuttuvat vuotuisten työtulojen kasvaessa.

Laskentaoletukset:

* verotus vuoden 2018 veroperustein

* opintotuen vuositulorajat vuoden 2018 perusteiden mukaiset (222 € "puskuri" ei huomioitu); opintorahan enimmäismäärä 250,28 euroa/tukikuukausi (9 tukikuukautta)

* asumistuen määrä arvioitu keskiarvotulolle vuoden 2018 laskentaperusteilla siten, että työtulo on jakautunut koko vuodelle ollen vähintään >300 euroa joka kk; max. asumistuki 312,00 e/kk yhden henkilön ruokakunnalle, jolla asumismenot >390 e/kk

* huom. laskelmassa oletetaan, että työtulot jakautuvat tasaisesti koko vuodelle.

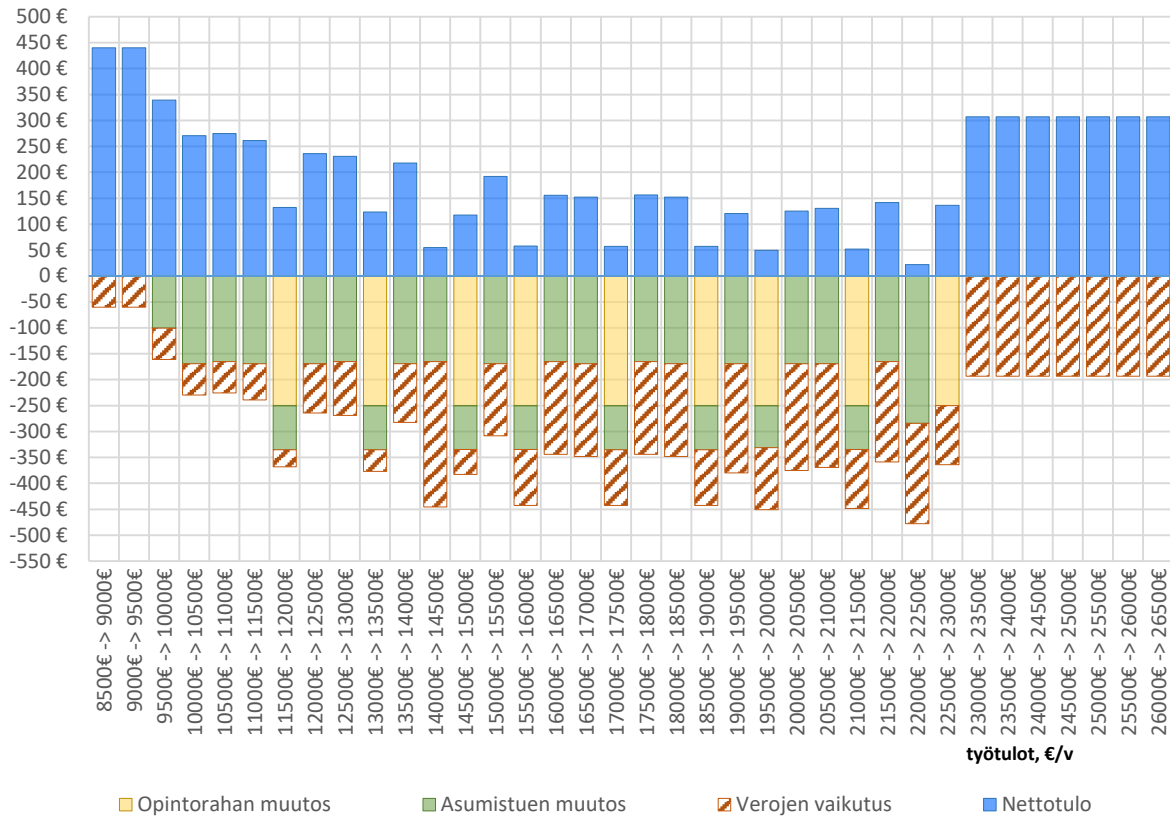
Tulojen vaihtelusta johtuen asumistukea voidaan käytännössä joutua tarkistamaan, mikä tällöin voi vaikuttaa asumistuen vuotuisen määrään suuntaan tai toiseen.

Työtulo (€/v)	Opinto- raha (€/v)	Asumis- tuki (€/v)	Verot ja maksut (€/v)	Nettotulo yht. (€/v)	Nettotulon lisäys (€)
8 500€	2253	3744	832	13664	+440
9 000€	2253	3744	892	14104	+440
9 500€	2253	3744	953	14544	+339
10 000€	2253	3643	1013	14883	+270
10 500€	2253	3474	1073	15153	+274
11 000€	2253	3309	1133	15428	+261
11 500€	2253	3139	1203	15689	+132
12 000€	2002	3054	1236	15821	+236
12 500€	2002	2885	1331	16057	+231
13 000€	2002	2720	1435	16287	+123
13 500€	1752	2635	1477	16410	+218
14 000€	1752	2466	1590	16628	+55
14 500€	1752	2301	1870	16683	+117
15 000€	1502	2216	1917	16800	+192
15 500€	1502	2046	2056	16992	+57
16 000€	1251	1962	2164	17050	+156
16 500€	1251	1797	2342	17205	+152
17 000€	1251	1627	2521	17357	+57
17 500€	1001	1542	2629	17415	+156
18 000€	1001	1377	2808	17571	+152
18 500€	1001	1208	2986	17723	+57
19 000€	751	1123	3094	17780	+120
19 500€	751	954	3304	17900	+49
20 000€	501	873	3424	17949	+125
20 500€	501	704	3630	18074	+131
21 000€	501	534	3830	18205	+52
21 500€	250	450	3944	18256	+141
22 000€	250	285	4137	18398	+22
22 500€	250	0	4330	18420	+136
23 000€	0	0	4444	18556	+307
23 500€	0	0	4637	18863	+307
24 000€	0	0	4830	19170	+307
24 500€	0	0	5024	19476	+307
25 000€	0	0	5217	19783	+307
25 500€	0	0	5410	20090	+307
26 000€	0	0	5604	20396	+307
26 500€	0	0	5797	20703	+317

kunnallisvero-% 19,75, kirkollisvero-% 1,25, alle 53-vuotiaan TyEL-maksu 6,35 %

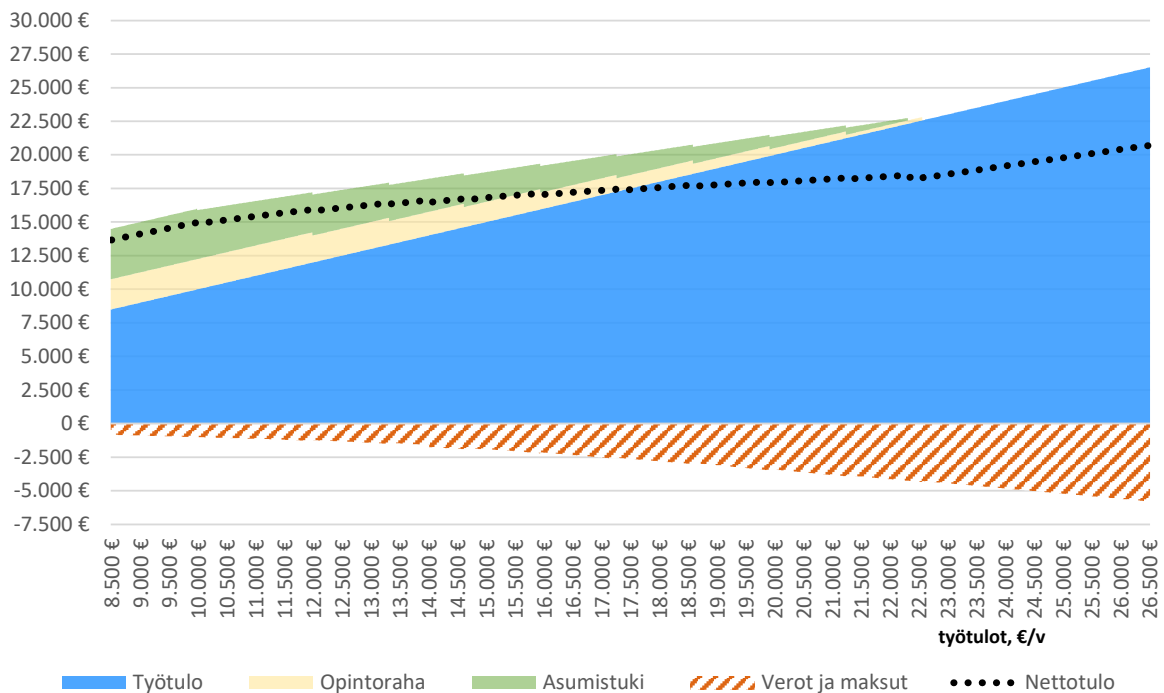
VERONMAKSAJAT

Työtulon 500 euron lisäys, vaikutus nettotuloon - Tampere

VERONMAKSAJAT

Opiskelijan tulot ja verot Tampereella 2018

VERONMAKSAJAT

Työssäkäyvän opiskelijan tulot ja verotus Turussa 2018

Taulukosta ilmenee, kuinka opiskelijan opintoraha, asumistuki, verot ja veronluonteiset maksut sekä nettotulot muuttuvat vuotuisten työtulojen kasvaessa.

Laskentaoletukset:

* verotus vuoden 2018 veroperustein

* opintotuen vuositulorajat vuoden 2018 perusteiden mukaiset (222 € "puskuri" ei huomioitu); opintorahan enimmäismäärä 250,28 euroa/tukikuukausi (9 tukikuukautta)

* asumistuen määrä arvioitu keskiarvotulolle vuoden 2018 laskentaperusteilla siten, että työtulo on jakautunut koko vuodelle ollen vähintään >300 euroa joka kk; max. asumistuki 312,00 e/kk yhden henkilön ruokakunnalle, jolla asumismenot >390 e/kk

* huom. laskelmassa oletetaan, että työtulot jakautuvat tasaisesti koko vuodelle.

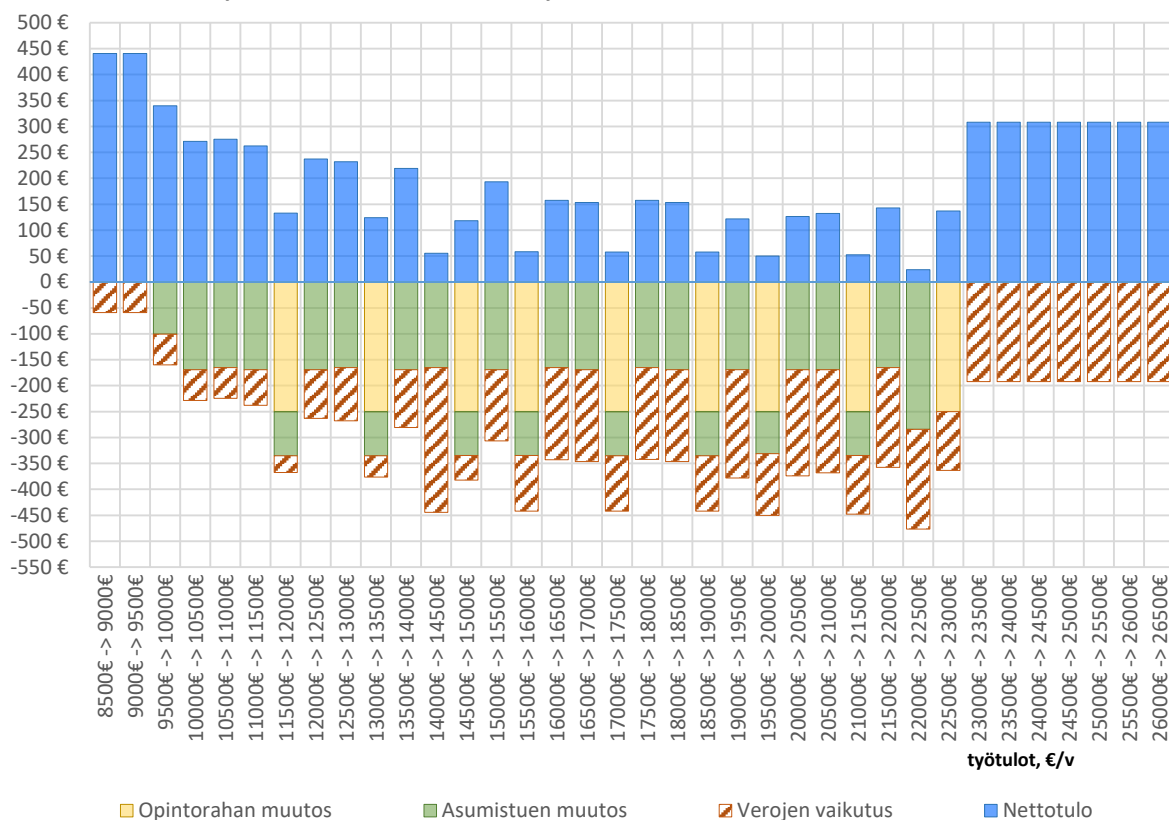
Tulojen vaihtelusta johtuen asumistukea voidaan käytännössä joutua tarkistamaan, mikä tällöin voi vaikuttaa asumistuen vuotuisen määrään suuntaan tai toiseen.

Työtulo (€/v)	Opinto- raha (€/v)	Asumis- tuki (€/v)	Verot ja maksut (€/v)	Nettotulo yht. (€/v)	Nettotulon lisäys (€)
8 500€	2253	3744	822	13675	+441
9 000€	2253	3744	881	14115	+441
9 500€	2253	3744	941	14556	+340
10 000€	2253	3643	1000	14896	+271
10 500€	2253	3474	1059	15167	+275
11 000€	2253	3309	1118	15443	+262
11 500€	2253	3139	1187	15705	+133
12 000€	2002	3054	1219	15837	+237
12 500€	2002	2885	1313	16074	+232
13 000€	2002	2720	1415	16307	+124
13 500€	1752	2635	1457	16430	+219
14 000€	1752	2466	1568	16649	+56
14 500€	1752	2301	1847	16705	+118
15 000€	1502	2216	1895	16823	+193
15 500€	1502	2046	2032	17016	+58
16 000€	1251	1962	2139	17074	+157
16 500€	1251	1797	2316	17232	+153
17 000€	1251	1627	2494	17385	+58
17 500€	1001	1542	2601	17443	+157
18 000€	1001	1377	2778	17600	+153
18 500€	1001	1208	2955	17754	+58
19 000€	751	1123	3063	17811	+122
19 500€	751	954	3272	17933	+50
20 000€	501	873	3391	17983	+126
20 500€	501	704	3595	18109	+132
21 000€	501	534	3794	18241	+52
21 500€	250	450	3907	18294	+143
22 000€	250	285	4099	18436	+24
22 500€	250	0	4290	18460	+137
23 000€	0	0	4403	18597	+308
23 500€	0	0	4595	18905	+308
24 000€	0	0	4787	19213	+308
24 500€	0	0	4979	19521	+308
25 000€	0	0	5171	19829	+308
25 500€	0	0	5363	20137	+308
26 000€	0	0	5555	20445	+308
26 500€	0	0	5747	20753	+318

kunnallisvero-% 19,50, kirkollisvero-% 1,25, alle 53-vuotiaan TyEL-maksu 6,35 %

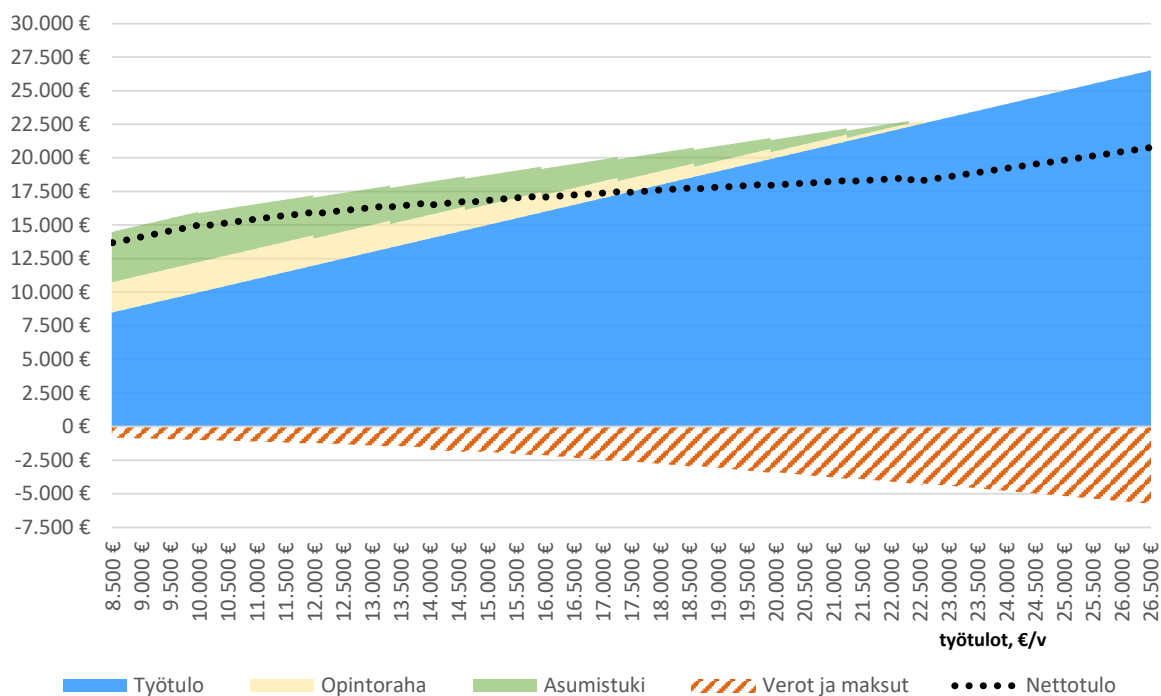
VERONMAKSAJAT

Työtulon 500 euron lisäys, vaikutus nettotuloon - Turku

VERONMAKSAJAT

Opiskelijan tulot ja verot Turussa 2018

VERONMAKSAJAT

Työssäkäyvän opiskelijan tulot ja verotus Vaasassa 2018

Taulukosta ilmenee, kuinka opiskelijan opintoraha, asumistuki, verot ja veronluonteiset maksut sekä nettotulot muuttuvat vuotuisten työtulojen kasvaessa.

Laskentaoletukset:

* verotus vuoden 2018 veroperustein

* opintotuen vuositulorajat vuoden 2018 perusteiden mukaiset (222 € "puskuri" ei huomioitu); opintorahan enimmäismäärä 250,28 euroa/tukikuukausi (9 tukikuukautta)

* asumistuen määrä arvioitu keskiarvotulolle vuoden 2018 laskentaperusteilla siten, että työtulo on jakautunut koko vuodelle ollen vähintään >300 euroa joka kk; max. asumistuki 312,00 e/kk yhden henkilön ruokakunnalle, jolla asumismenot >390 e/kk

* huom. laskelmassa oletetaan, että työtulot jakautuvat tasaisesti koko vuodelle.

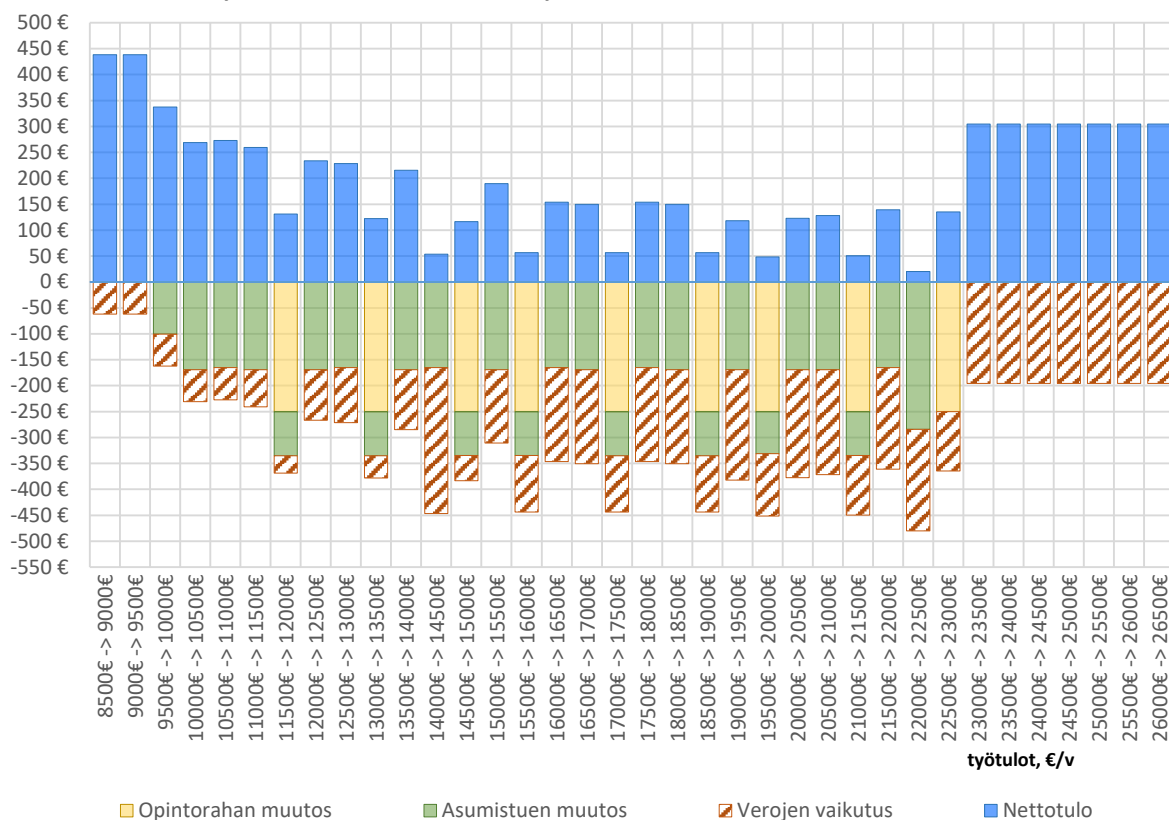
Tulojen vaihtelusta johtuen asumistukea voidaan käytännössä joutua tarkistamaan, mikä tällöin voi vaikuttaa asumistuen vuotuisen määrään suuntaan tai toiseen.

Työtulo (€/v)	Opinto- raha (€/v)	Asumis- tuki (€/v)	Verot ja maksut (€/v)	Nettotulo yht. (€/v)	Nettotulon lisäys (€)
8 500€	2253	3744	848	13648	+438
9 000€	2253	3744	910	14087	+438
9 500€	2253	3744	972	14525	+337
10 000€	2253	3643	1033	14862	+269
10 500€	2253	3474	1095	15131	+273
11 000€	2253	3309	1157	15404	+259
11 500€	2253	3139	1228	15663	+131
12 000€	2002	3054	1262	15795	+234
12 500€	2002	2885	1359	16028	+229
13 000€	2002	2720	1466	16257	+122
13 500€	1752	2635	1508	16379	+215
14 000€	1752	2466	1624	16594	+54
14 500€	1752	2301	1905	16648	+116
15 000€	1502	2216	1954	16764	+190
15 500€	1502	2046	2095	16954	+56
16 000€	1251	1962	2203	17010	+154
16 500€	1251	1797	2384	17164	+150
17 000€	1251	1627	2565	17313	+56
17 500€	1001	1542	2674	17370	+154
18 000€	1001	1377	2855	17523	+150
18 500€	1001	1208	3036	17673	+56
19 000€	751	1123	3145	17729	+118
19 500€	751	954	3357	17847	+48
20 000€	501	873	3478	17896	+123
20 500€	501	704	3686	18018	+128
21 000€	501	534	3888	18147	+51
21 500€	250	450	4003	18197	+139
22 000€	250	285	4198	18336	+20
22 500€	250	0	4394	18356	+135
23 000€	0	0	4508	18492	+304
23 500€	0	0	4704	18796	+304
24 000€	0	0	4900	19100	+304
24 500€	0	0	5095	19405	+304
25 000€	0	0	5291	19709	+304
25 500€	0	0	5486	20014	+304
26 000€	0	0	5682	20318	+304
26 500€	0	0	5877	20623	+315

kunnallisvero-% 20,00, kirkollisvero-% 1,40, alle 53-vuotiaan TyEL-maksu 6,35 %

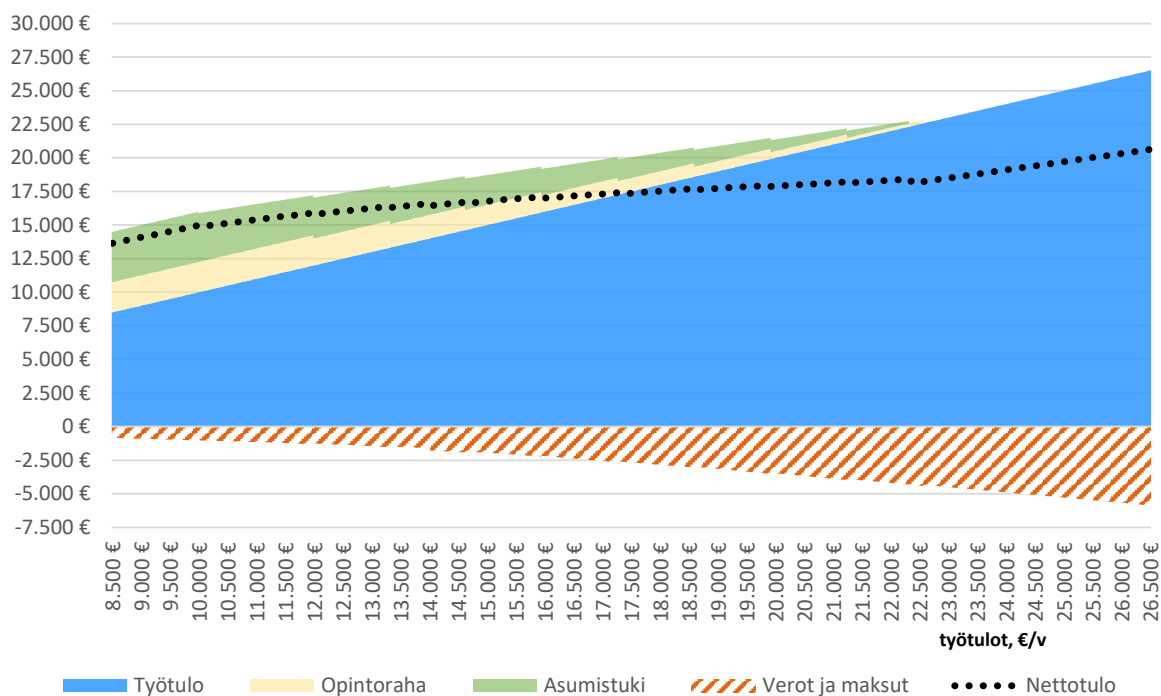
VERONMAKSAJAT

Työtulon 500 euron lisäys, vaikutus nettotuloon - Vaasa

VERONMAKSAJAT

Opiskelijan tulot ja verot Vaasassa 2018

VERONMAKSAJAT

Työssäkäyvän opiskelijan tulot ja verotus Vantaalla 2018

Taulukosta ilmenee, kuinka opiskelijan opintoraha, asumistuki, verot ja veronluonteiset maksut sekä nettotulot muuttuvat vuotuisten tötulojen kasvaessa.

Laskentaoletukset:

* verotus vuoden 2018 veroperustein

* opintotuen vuositulorajat vuoden 2018 perusteiden mukaiset (222 € "puskuri" ei huomioitu); opintorahan enimmäismäärä 250,28 euroa/tukikuukausi (9 tukikuukautta)

* asumistuen määrä arvioitu keskiarvotulolle vuoden 2018 laskentaperusteilla siten, että tötulo on jakautunut koko vuodelle ollen vähintään >300 euroa joka kk; max. asumistuki 393,60 e/kk yhden henkilön ruokakunnalle, jolla asumismenot >492 e/kk

* huom. laskelmassa oletetaan, että tötulot jakautuvat tasaisesti koko vuodelle.

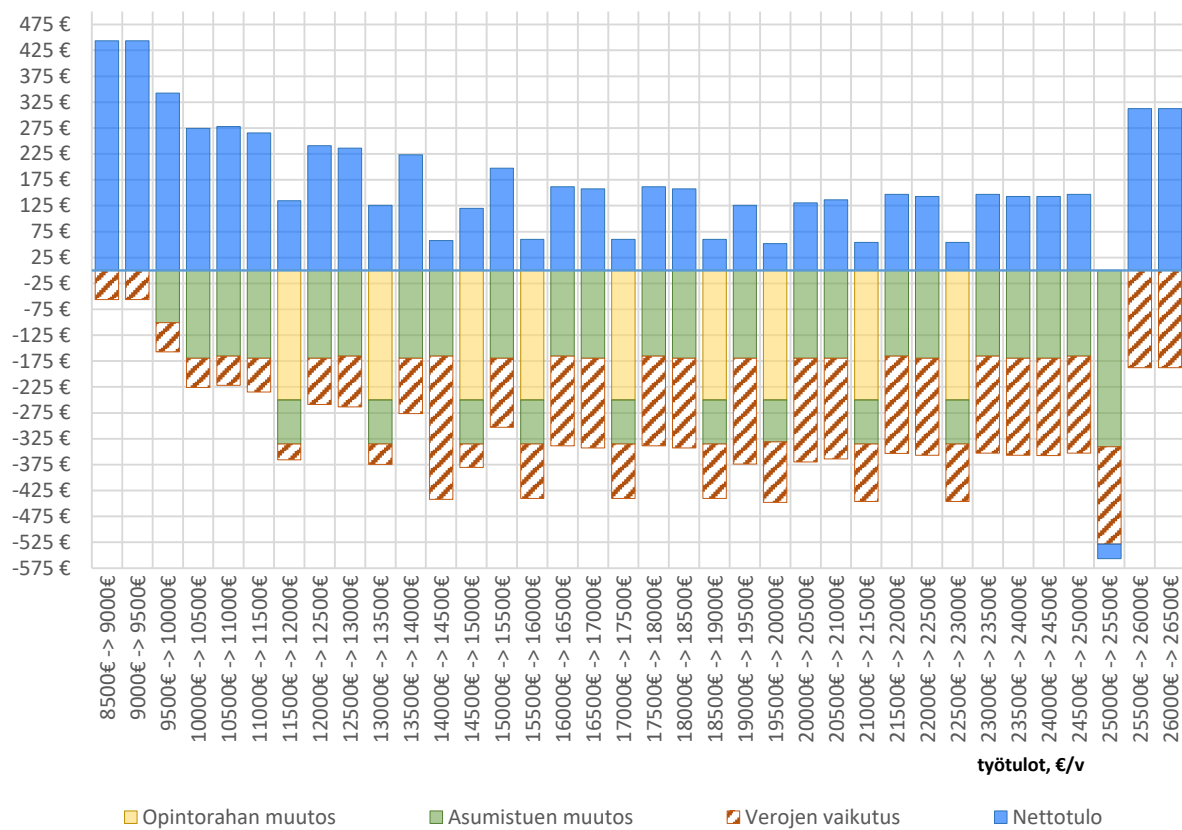
Tulojen vaihtelusta johtuen asumistukea voidaan käytännössä joutua tarkistamaan, mikä tällöin voi vaikuttaa asumistuen vuotuisen määrään suuntaan tai toiseen.

Tötulo (€/v)	Opinto- raha (€/v)	Asumis- tuki (€/v)	Verot ja maksut (€/v)	Nettotulo yht. (€/v)	Nettotulon lisäys (€)
8 500€	2253	4723	792	14684	+444
9 000€	2253	4723	848	15128	+444
9 500€	2253	4723	904	15571	+343
10 000€	2253	4622	961	15914	+274
10 500€	2253	4453	1017	16188	+278
11 000€	2253	4288	1074	16466	+265
11 500€	2253	4118	1139	16732	+135
12 000€	2002	4034	1170	16866	+241
12 500€	2002	3864	1259	17107	+236
13 000€	2002	3699	1358	17343	+126
13 500€	1752	3614	1397	17469	+223
14 000€	1752	3445	1504	17693	+58
14 500€	1752	3280	1781	17750	+120
15 000€	1502	3195	1826	17870	+197
15 500€	1502	3026	1960	18068	+60
16 000€	1251	2941	2065	18128	+161
16 500€	1251	2776	2238	18289	+158
17 000€	1251	2606	2411	18447	+60
17 500€	1001	2522	2516	18506	+162
18 000€	1001	2356	2689	18668	+158
18 500€	1001	2187	2863	18825	+60
19 000€	751	2102	2968	18885	+126
19 500€	751	1933	3173	19011	+52
20 000€	501	1852	3290	19063	+130
20 500€	501	1683	3490	19194	+136
21 000€	501	1514	3685	19330	+54
21 500€	250	1429	3796	19384	+147
22 000€	250	1264	3983	19531	+143
22 500€	250	1094	4171	19674	+54
23 000€	0	1010	4282	19728	+147
23 500€	0	844	4470	19875	+143
24 000€	0	675	4658	20018	+143
24 500€	0	506	4845	20160	+147
25 000€	0	340	5033	20307	-28
25 500€	0	0	5221	20279	+312
26 000€	0	0	5408	20591	+312
26 500€	0	0	5596	20904	+322

kunnallisvero-% 19,00, kirkollisvero-% 1,00, alle 53-vuotiaan TyEL-maksu 6,35 %,

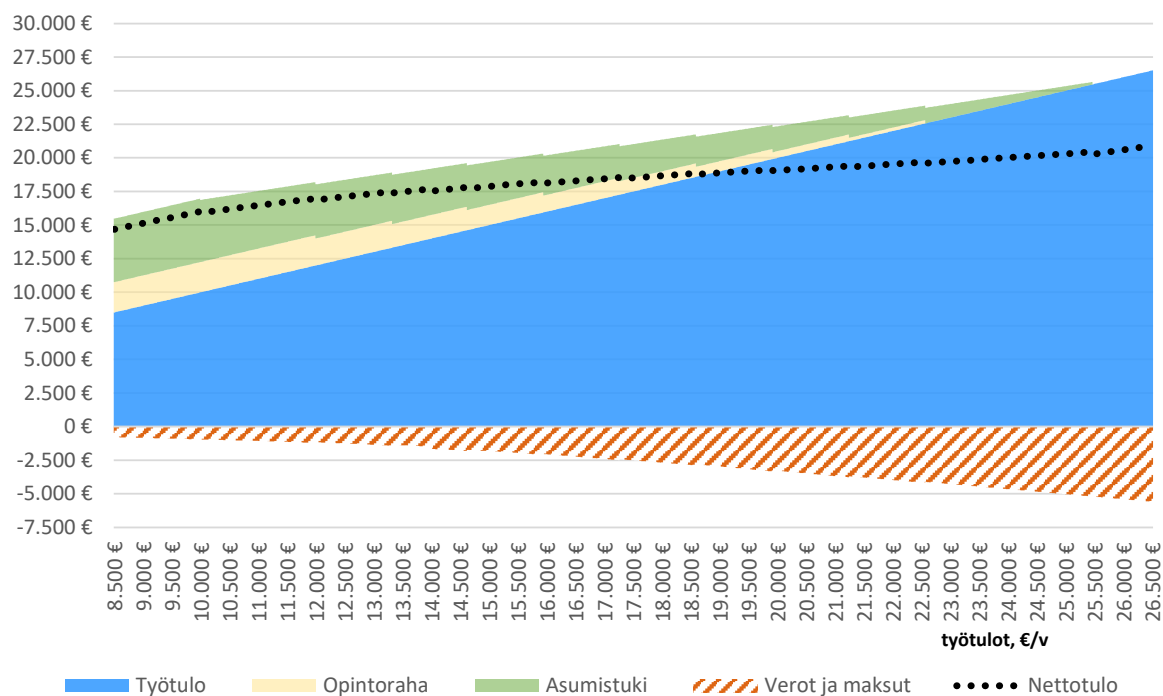
VERONMAKSAJAT

Työtulon 500 euron lisäys, vaikutus nettotuloon - Vantaa

VERONMAKSAJAT

Opiskelijan tulot ja verot Vantaalla 2018

VERONMAKSAJAT

Verotietoa sarjassa aikaisemmin ilmestynyt:

50. **Minna Punakallio: Verottaja ostajan kukkarolla**
Kulutusverot Suomessa ja muissa maissa. 4.10.2007
51. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2007**
Suomi palkkaverottajana. 25.10.2007
52. **Minna Punakallio: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2008**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2008. 30.1.2008
53. **Jaana Kurjenoja: Työn verotus ja perheet Euroopassa**
Perheiden verotus, lapsilisät ja päivähoito 11 Euroopan maassa. 11.2.2008
54. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2008**
Suomi työn verottajana. 15.9.2008
55. **Jaana Kurjenoja: Eläkkeensaajan verotus ja ostovoima 2000-luvulla** 10.2.2009
56. **Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2009**
Suomen asema työn verottajana. 16.11.2009
57. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2010**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa. 7.1.2010
58. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Eläkkeet, verot ja ostovoima**
Esimerkilaskelmia eläketulon verotuksesta ja nettoeläkkeen ostovoimasta 2000-luvulla. 15.6.2010
59. **Minna Punakallio: Suomi ja muut maat työn verottajina**
Kansainvälinen palkkaverovertailu 2010. 9.11.2010
60. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kuntien verot 2011 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 13.12.2010
61. **Minna Punakallio: Mitä tuloverotuksessa on tapahtunut?**
Palkansaajan verot ja ostovoima 1990-luvun alun laman jälkeen. 4.7.2011
62. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Mitä eläkeverotuksessa on tapahtunut?**
Eläkkeensaajan verot ja ostovoima 2000-2011. 4.8.2011
63. **Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2011** 19.12.2011
64. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kuntien verot 2012 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 16.2.2012
65. **Minna Punakallio: Kiristysten aika**
Kulutusverot meillä ja muualla. 4.9.2012
66. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Eläkeverotus muutoksessa**
Eläkkeensaajan verot ja ostovoima 2000-2013. 4.12.2012
67. **Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2012.** 13.12.2012
68. **Mikael Kirkko-Jaakkola, Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2013.** 12.12.2013
69. **Niina Suutarinen: Kuntien verot 2014 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 11.6.2014
70. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2014.** 13.11.2014
71. **Leena Savolainen: Kuntien verot 2015 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 4.2.2015
72. **Leena Savolainen: Verottaja kuluttajan kukkarolla**
Kulutusverot meillä ja muualla. 8.4.2015
73. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Eläkkeensaajan verotus ja ostovoima 2000-luvulla** 12.5.2015
74. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2015.** 26.11.2015
75. **Leena Savolainen: Kuntien verot 2016 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 27.1.2016
76. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2016.** 30.11.2016
77. **Leena Savolainen: Kuntien verot 2017 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. Tammikuu 2017
78. **Janne Kalluinen: Kulutusverotuksen trendit meillä ja muualla.** 1.6.2017
79. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2017.** 12.12.2017
80. **Janne Kalluinen: Kuntien verot 2018 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. Tammikuu 2018
81. **Janne Kalluinen: Eläkkeensaajan vero- ja ostovoimakehitys 2000-luvulla.** Kesäkuu 2018

Veronmaksajain Keskusliitto + Verotieto Oy

Kalevankatu 4, 00100 HELSINKI, puhelin (09) 618 871, fax (09) 608 087

www.veronmaksajat.fi

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.